EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 15.9.2021
COM(2021) 574 final

2021/0293 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS BESLUT

om inrättade av 2030-policyprogrammet ”En färdväg för det digitala decenniet”

(Text av betydelse för EES)

{SWD(2021) 247 final}

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

Motiv och syfte med förslaget

Den 9 mars 2021 antog kommissionen meddelandet *Digital kompass 2030: den europeiska vägen in i det digitala decenniet* (*meddelandet om den digitala kompassen*)[1]. Där lade EU-kommissionen fram en vision och mål och vägar för en framgångsrik digital omställning av Europa till senast 2030. Denna omställning är också mycket viktig för omställningen till en klimatneutral, cirkulär och motståndskraftig ekonomi. EU:s ambition är att vara digitalt självbestämmande i en öppen och sammanlänkad värld och att föra en digital politik som ger människor och företag möjlighet att dra nytta av en människocentrerad, hållbar och mer välmående digital framtid. Därför måste sårbarheter och beroenden åtgärdas och investeringar måste göras i snabbare takt. Meddelandet utgjorde ett svar på Europeiska rådets uppmaning om att ta fram en ”digital kompass” och byggde vidare på kommissionens digitala strategi från februari 2020[2]. Kommissionen föreslog att man skulle enas om ett antal digitala principer, snabbt inleda viktiga flerlandsprojekt och utarbeta ett lagstiftningsförslag med en robust styrning genom en mekanism för uppföljning och samarbete med medlemsstaterna, för att säkerställa framsteg – policyprogrammet ”En färdväg för det digitala decenniet” (*policyprogrammet*).

I sina slutsatser av den 25 mars 2021 underströk Europeiska rådet den digitala omställningens betydelse för unionens återhämtning, välstånd, säkerhet och konkurrenskraft och välbefinnandet i våra samhällen. Där betonades behovet av att stärka EU:s digitala suveränitet på ett självvalt och öppet sätt genom att bygga vidare på EU:s starka sidor och minska svagheterna och genom att via smarta och selektiva åtgärder bevara öppna marknader och den globala konkurrenskraften. Man lyfte fram meddelandet om den digitala kompassen som ett steg i planeringen av EU:s digitala utveckling under det närmaste årtiondet, och efterlyste en snabb översyn inför utarbetandet av det planerade policyprogrammet *En färdväg för det digitala decenniet*. Kommissionen uppmanades också att utöka Europeiska unionens verktygslåda av strategier för den digitala omställningen, både på EU-nivå och på nationell nivå, och att använda alla tillgängliga instrument från industri-, handels- och konkurrenspolitik, kompetens och utbildning, forsknings- och innovationspolitik samt långsiktiga finansieringsinstrument för att främja den digitala omställningen.

I meddelandet om den digitala kompassen angavs också att kommissionen skulle lägga fram ett antal digitala principer och rättigheter i en gemensam högtidlig interinstitutionell förklaring från Europeiska kommissionen, Europaparlamentet och rådet, på grundval av ett förslag från Europeiska kommissionen. Förslaget skulle bygga vidare på erfarenheterna från den europeiska pelaren för sociala rättigheter och på medlemsstaternas senaste initiativ på detta område, i synnerhet Lissabonförklaringen om digital demokrati med ett syfte, som initierades av det portugisiska ordförandeskapet i rådet.

---

1 Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén, *Digital kompass 2030: den europeiska vägen in i det digitala decenniet*, COM/2021/118 final/2, 9. 3. 2021.

2 Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén, *Att forma EU:s digitala framtid*, COM/2020/67 final, 19. 2. 2020.

En färdväg för det digitala decenniet ska säkerställa att Europeiska unionen uppnår sina syften och mål när det gäller den digitala omställningen av vårt samhälle och vår ekonomi i linje med EU:s värderingar, vilket stärker vårt digitala ledarskap och främjar människocentrerade, inkluderande och hållbara digitala policyer som stärker medborgarna och företagen. Målet är att genomföra EU:s digitala omställning i enlighet med denna vision genom att fastställa en tydlig, strukturerad och samverkansinriktad process för att uppnå detta resultat.

Därför omfattar *En färdväg för det digitala decenniet* konkreta digitala mål som unionen som helhet förväntas uppnå till årtiondets slut, såsom först beskrevs i meddelandet om den digitala kompassen. Sedan fastställs en ny form av styrning tillsammans med medlemsstaterna, genom en mekanism för årligt samarbete mellan unionens institutioner och medlemsstaterna som ska säkerställa att unionens ambition uppnås gemensamt. De digitala målen för 2030 bygger på fyra huvudområden: digitala färdigheter, digitala infrastrukturer samt digitalisering av företag och offentliga tjänster.

I morgondagens värld kommer digitala färdigheter – både grundläggande och avancerade sådana – att krävas för att stärka vår kollektiva resiliens som samhälle: endast kapabla medborgare med digital egenmakt och en digital arbetskraft med hög kompetens kan styra sin egen framtid och avgöra sina metoder, värden och val med självförtroende och säkerhet. *En färdväg för det digitala decenniet* siktar självklart på att förse Europeiska unionens hela befolkning med grundläggande digitala färdigheter, i enlighet med den europeiska pelaren för sociala rättigheter och handlingsplanen för digital utbildning[3], men målet är att minst 80 % av befolkningen mellan 16 och 74 ska ha minst grundläggande digitala färdigheter år 2030. Digital utbildning bör också stödja en arbetskraft där människor kan förvärva specialiserade digitala färdigheter för att få kvalitativa arbeten och givande karriärer. Det kommer att vara nödvändigt att göra något åt den stora bristen på cybersäkerhetsfärdigheter i EU:s arbetskraft, som ett viktigt led i arbetet för att skydda EU mot cyberhot. Vid sidan av det mål avseende grundläggande digitala färdigheter som fastställs i handlingsplanen för den europeiska pelaren för sociala rättigheter ska EU:s mål därför vara att det ska finnas 20 miljoner yrkesverksamma IKT-specialister i EU och att gapet mellan män och kvinnor ska minska.

Om färdigheter är en nödvändig förutsättning, är en hållbar digital infrastruktur för konnektivitet, mikroelektronik och kapacitet att behandla enorma datamängder viktiga möjliggörande faktorer för att vi ska kunna utnyttja digitaliseringens fördelar och för fortsatt teknisk utveckling och Europas digitala ledarskap. Med förstklassig och säker konnektivitet för alla överallt i Europa, även på landsbygden och i avlägsna områden[4], kommer alla medborgare och företag i Europa att kunna utnyttja alla det digitala decenniets möjligheter fullt ut. Samhällets behov av nedladdnings- och uppladdningsbandbredd ökar hela tiden. Senast 2030 ska det finnas nät med gigabithastighet som har tillgängliga villkor och kan användas av alla som behöver eller önskar en sådan kapacitet, och alla befolkade områden ska ha 5G-täckning. Samma sak gäller för mikroprocessorer, som finns i början av de flesta strategiska värdekedjor av betydelse, såsom uppkopplade bilar, telefoner, sakernas internet, högpresterande datorer, kantdatorsystem och artificiell intelligens. Därför bör produktionen av banbrytande och hållbara halvledare i Europa, inbegripet processorer, 2030 uppgå till minst 20 % av den globala produktionen räknat i värde (vilket innebär tillverkningskapacitet för

[3] *Handlingsplan för digital utbildning 2021–2027: Ställa om utbildningen till den digitala tidsåldern*, COM/2020/624 final.

[4] *En långsiktig vision för EU:s landsbygdsområden*. COM(2021) 345 final

noder under 5 nm, med sikte på 2nm, som är tio gånger så energieffektiva som i dag). Dessutom bör 10 000 klimatneutrala och mycket säkra kantdatornoder[5] används i EU 2030, på ett sätt som garanterar tillgång till datatjänster med låg latens oavsett var det berörda företaget är lokaliserat.

Vid sidan av dessa möjliggörande faktorer kommer all ovannämnd teknik att vara central för nya produkter, nya tillverkningsprocesser och nya affärsmodeller baserade på rättvis delning av data[6] i dataekonomin. Inga företag hamna på efterkälken i detta sammanhang. Omställningen av företag kommer att bero på deras förmåga att snabbt införa ny digital teknik i alla delar av verksamheten, även inom de industriella ekosystem och tjänsteekosystem som i dagsläget släpar efter. Detta är särskilt viktigt för små företag, som är den europeiska ekonomins livsnerv. Därför bör minst 75 % av de europeiska företagen senast 2030 ha anammat molntjänster, stordata och artificiell intelligens, och mer än 90 % av de europeiska små och medelstora företagen bör ha uppnått minst en grundnivå av digital intensitet. Man bör särskilt uppmärksamma banbrytande innovation, med sikte på att fördubbla antalet enhörningsföretag i Europa till 2030, genom att se till att antalet innovativa uppskalningsföretag i EU ökar och att deras tillgång till finansiering förbättras.

Sist men inte minst måste det demokratiska livet och de offentliga tjänsterna online senast 2030 vara helt tillgängliga för alla, och alla måste kunna utnyttja en förstklassig digital miljö med lättanvända, effektiva och individanpassade tjänster och verktyg med höga säkerhets- och integritetsstandarder. ”Förvaltning som en plattform” är det nya sättet att bygga upp digitala offentliga tjänster[7]. Ambitionen är att alla viktiga offentliga tjänster 2030 ska vara tillgängliga online för Europas medborgare och företag, att alla medborgare ska ha tillgång till sina patientjournaler (e-journaler) och att 80 % av medborgarna ska använda en digital id-lösning[8].

Det krävs gemensamma insatser av alla medlemsstater och på unionsnivå, vid behov i kombination med gemensamma investeringar, för att dessa mål ska uppnås. Det kommer endast att ske om man arbetar på ett harmoniskt, inkluderande och hållbart sätt, med en genomtänkt samordnad konvergens på unionsnivå. Detta är syftet med det nya styrningssystem som fastställs i *En färdväg för det digitala decenniet*.

Det omfattar en uppföljning och rapportering om de digitala framstegen som presenteras i en årsrapport, *Lägesrapporten om det digitala decenniet*, som ska lämnas till Europaparlamentet och rådet. Vid samma tillfälle ska kommissionen redogöra för sin strategiska bedömning av EU:s digitala omställning för rådet och Europaparlamentet och ange rekommenderade åtgärder åt medlemsstaterna eller diskutera gemensamma åtaganden som vidtas av kommissionen och medlemsstaterna.

---

5 *Kantdatornoder* är datorer som är uppkopplade till nätet och lokaliserade nära (eller i) den fysiska slutpunkt där data genereras. Kantdatornoder erbjuder kapacitet för distribuerad databehandling och lagring med låg latens, utan att det är nödvändigt att överföra data till avlägsna centraliserade datacentraler eller molninfrastrukturer.

6 Enligt FAIR-dataprinciperna ska sådana data i princip vara sökbara, tillgängliga, interoperabla och möjliga att vidareutnyttja, https://www.force11.org/group/fairgroup/fairprinciples.

7 Se även 2020 års Berlindeklaration om ett digitalt samhälle och värderingsgrundad digital förvaltning.

8 Det kommande förslaget om ett europeiskt hälsodataområde kommer att bidra till detta mål.

För att förverkliga den europeiska visionen för det digitala decenniet behövs det digital kapacitet på den digitala kompassens fyra områden, vilket endast kan uppnås om medlemsstaterna och EU slår samman sina resurser. Det behövs investeringar i flerlandsprojekt som har den skala och kritiska massa som krävs för att industrin ska kunna ligga i innovationens framkant och hävda sig i den globala konkurrensen och för att unionen ska kunna stärka sin digitala suveränitet. Utmaningen är dock att främja samordningen och tillhandahålla effektiva och snabba processer, exempelvis ”genom lämpliga instrument för att stödja projekt som omfattar flera länder”, enligt Europeiska rådets uppmaning, för att ge medlemsstaterna incitament för att föra samman sina styrkor. Det finns visserligen ett antal instrument, men det finns en lucka i EU:s verktygslåda när det gäller att kombinera finansiering från medlemsstaterna, EU:s budget och privata investeringar för att bygga ut och driva infrastrukturer och tjänster av gemensamt intresse, utanför forskningsområdet.

Därför ska *En färdväg för det digitala decenniet* stödja och samordna införandet och driften av flerlandsprojekt. Detta omfattar en rättslig struktur som ska möjliggöra ett snabbt och flexibelt inrättande och genomförande av projekt som samfinansieras av flera medlemsstater, kommissionen, EIB-gruppen, offentliga och privata investerare och andra privata aktörer, i synnerhet för gränsöverskridande utbyggnad av storskaliga digitala infrastrukturer och/eller tjänster, samtidigt som det säkerställs att projekten förblir öppna för alla intresserade medlemsstater och parter.

Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området

Detta policyprogram, *En färdväg för det digitala decenniet*, kompletterar, fullföljer och genomför den vision och de mål och åtgärder som angavs i meddelandet om den digitala kompassen och syftar till att konsolidera och säkerställa att de åtgärderna från strategin *Att forma EU:s digitala framtid*[9] från 2019 genomförs i praktiken. Förslaget är också i överensstämmelse med kommissionens meddelande om uppdatering av den nya industristrategin från 2020[10], som omfattar en kartläggning av områden av strategiskt beroende som skulle kunna leda till sårbarheter, såsom försörjningsbrister eller cybersäkerhetsrisker. Förslaget överensstämmer också med målen för den EU-omfattande observationsgruppen för kritisk teknik, som ska bidra till att identifiera unionens nuvarande och eventuella framtida strategiska beroenden och till att stärka unionens digitala suveränitet.

Förenlighet med unionens politik inom andra områden

Beslutet bygger också på befintliga politiska förslag (t.ex. dataförvaltningsakten[11], rättsakten om digitala tjänster[12], rättsakten om digitala marknader[13] och förslagen inom ramen för

9 Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén, *Att forma EU:s digitala framtid*, COM/2020/67 final, 19. 2. 2020.

10 Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, *Uppdatering av industristrategin 2020: en starkare inre marknad för EU:s återhämtning*, COM (2021) 350 final.

11 Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om dataförvaltning (dataförvaltningsakten), COM(2020) 767 final.

12 Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om en inre marknad för digitala tjänster (rättsakten om digitala tjänster) och om ändring av direktiv 2000/31/EG, COM(2020) 825 final.

13 Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om öppna och rättvisa marknader inom den digitala sektorn (rättsakten om digitala marknader), COM(2020) 842 final.

cybersäkerhetsstrategin[14]) samt unionens budgetinstrument (t.ex. sammanhållningsprogrammet, instrumentet för tekniskt stöd, programmet för ett digitalt Europa[15], Horisont Europa[16] och InvestEU[17]) och de minst 20 % som har öronmärkts för den digitala omställningen inom faciliteten för återhämtning och resiliens[18]. Förslaget är också i överenstämmelse med strategin för EU:s säkerhetsunion[19], EU: s kompetensagenda och handlingsplanen för digital utbildning[20], och bygger på den strategiska framsynsrapporten 2021[21], som bidrar till EU:s globala ledarskap på färdvägen mot 2050.

Det är också i överensstämmelse med de initiativ som kommissionen har lagt fram inom ramen för paketet om den gröna given[22].

Policyprogrammet *En färdväg för det digitala decenniet* rör endast EU:s medlemsstater, men samarbetet med tredjeländer kommer att fortsätta parallellt, också i enlighet med meddelandet om den digitala kompassen. Samarbetet med EU:s grannskaps- och utvidgningspartner kommer också att omfatta relevanta aspekter av policyprogrammet och baseras på det, vilket banar vägen för en fullständig integrering, när så är relevant.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

Rättslig grund

Den rättsliga grunden för detta förslag är artikel 173.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (*EUF-fördraget*).

Enligt artikel 173.3 i EUF-fördraget får Europaparlamentet och rådet i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet och efter att ha hört Europeiska ekonomiska och sociala kommittén besluta om särskilda åtgärder för att stödja de insatser som görs av medlemsstaterna för att säkerställa att de villkor som är nödvändiga för konkurrenskraften för unionsindustrin finns på plats. Den rättsliga grunden är lämplig eftersom detta beslut syftar till att både påskynda EU-industrins digitala omställning, stärka den digitala suveräniteten, öka kapaciteterna inom industrin, främja utvecklingen av innovativa nystartade företag och små och medelstora företag samt främja nya investeringar i innovation och forskning.

---

14 Gemensamt meddelande till Europaparlamentet och rådet: *EU:s strategi för cybersäkerhet för ett digitalt decennium*, JOIN(2020) 18 final.

15 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/694 av den 29 april 2021 om inrättande av programmet för ett digitalt Europa och om upphävande av beslut (EU) 2015/2240. EUT L 166, 11.5.2021, s. 1.

16 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/695 av den 28 april 2021 om inrättande av Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation, om fastställande av dess regler för deltagande och spridning och om upphävande av förordningarna (EU) nr 1290/2013 och (EU) nr 1291/2013, EUT L 170, 12.5.2021, s. 1.

17 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/523 av den 24 mars 2021 om inrättande av InvestEU-programmet och om ändring av förordning (EU) 2015/1017, EUT L 107, 26.3.2021, s. 30.

18 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 av den 12 februari 2021 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens, EUT L 57, 18.2.2021, s. 17.

19 Meddelande om EU:s strategi för säkerhetsunionen, COM(2020) 605 final.

20 Kommissionens meddelande: *Handlingsplan för digital utbildning 2021–2027*, COM(2020) 624 final.

21 COM(2021) 750 final, 8.9.2021 – *Strategisk framsynsrapport 2021 EU:s handlingsförmåga och handlingsfrihet*.

22 https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_sv.

I detta sammanhang är det särskilt relevant att förordningen om faciliteten för återhämtning och resiliens föreskriver reformer och investeringar i digital teknik, infrastruktur, färdigheter och processer för att förbättra unionens globala konkurrenskraft och bidra till att göra den mer resilient, mer innovativ och mindre beroende genom att diversifiera de viktigaste leveranskedjorna. Reformerna och investeringarna bör i synnerhet främja digitaliseringen av tjänster och utvecklingen av digital infrastruktur och datainfrastruktur, kluster och digitala innovationsknutpunkter och öppna digitala lösningar. Den digitala omställningen bör också ge incitament till en digitalisering av små och medelstora företag. Investering i digital teknik bör ske i enlighet med principen om interoperabilitet, energieffektivitet och skydd av personuppgifter samt möjliggöra deltagande för små och medelstora företag och nystartade företag och främja användningen av lösningar med öppen källkod.

Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)

Initiativet avser ett område med delade befogenheter där relevanta gränsöverskridande och transnationella problem behandlas.

Den digitala omställningen berör alla politikområden och kräver gemensamma åtgärder från en mängd intressenter samt medlemsstaternas deltagande, även över gränserna. För att klara de utmaningar som är förbundna med syftena och målen behövs det snabba och samordnade insatser på EU-nivå. Gemensamma principer och mål, sammanförande av resurser, kapacitetsuppbyggnad och ett brett införande i hela unionen kan stärka hela EU-ekonomin och göra det möjligt för unionen att hävda sig i den globala konkurrensen och forma en global digital omställning som är förankrad i europeiska grundläggande värden och rättigheter. Om vi inte satsar på att investera, införa teknik och utveckla medborgarnas digitala färdigheter så att de kan dra full nytta av den digitala tekniken kan det begränsa EU:s förmåga att lösa akuta klimatutmaningar och andra hållbarhetsutmaningar.

Insatser på EU-nivå är helt klart det bästa sättet att få europeiska aktörer att enas kring gemensamma visioner, syften och mål och anta gemensamma tekniska färdplaner som kan ligga till grund för globala standarder och normer. Detta är en nyckel till att skapa de skalfördelar och den kritiska massa som krävs för spjutspetskapacitet, och därmed begränsa (om än inte helt undvika) en fragmentering av insatserna i EU och suboptimala nationella lösningar.

Denna nya form av styrning, som baseras på en rapporteringsram och en mekanism för funktionell uppföljning och samarbete mellan medlemsstaterna och kommissionen, förväntas ge medlemsstaterna och berörda parter omfattande ekonomiska, sociala och miljömässiga vinster. Den robusta uppföljnings- och samarbetsmekanismen kommer att bidra till att säkerställa att EU och medlemsstaterna kollektivt uppnår det digitala decenniets syften och hittar samordnade och effektiva lösningar på gemensamma utmaningar till en rimlig kostnad. En bred rapportering kommer att säkerställa transparensen för alla berörda parter. Detta är nödvändigt med tanke på de närmaste årtiondenas betydande investeringsbehov för den digitala omställningen.

Proportionalitetsprincipen

Förslaget bygger på befintliga politiska initiativ och rättsliga ramar och står i proportion till uppnåendet av syftena och målen. Policyprogrammet kompletterar meddelandet om den digitala kompassen, där utarbetandet av förslaget aviserades, och det har Europeiska rådets fulla stöd.

Det går inte heller utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål eftersom det omfattar en ny mekanism för strukturerat och transparent samarbete mellan medlemsstaterna

och kommissionen, vilket bör leda till enighet om policyer, åtgärder och insatser att införa på nationell nivå och unionsnivå. Förslaget innebär också att kommissionen får rekommendera medlemsstaterna politiska strategier, åtgärder och insatser att vidta på unionsnivå och nationell nivå, i synnerhet de medlemsstater där framstegen mot de fastställda syftena och målen är otillräckliga eller där brister har identifierats utifrån lägesrapporten om det digitala decenniet och den efterföljande samarbetsprocessen. Om en medlemsstat underlåter att anta justeringar av sin nationella strategiska färdplan för det digitala decenniet för att beakta kommissionens rekommenderade politiska strategier, åtgärder och insatser eller om skälen för denna underlåtelse anses vara otillräckliga, får kommissionen anta en rekommendation, inbegripet en särskild analys av hur denna underlåtelse skulle kunna påverka uppnåendet av syftena och de digitala målen på unionsnivå. Medlemsstaterna bör ta yttersta hänsyn till sådana rekommendationer, och om de beslutar att inte följa en rekommendation eller en betydande del av en rekommendation bör de ange sina skäl och offentliggöra dessa.

Val av instrument

Meddelandet om den digitala kompassen innehåller en hänvisning till en digital kompass i form av ett program för en digital politik som ska antas av Europaparlamentet och rådet genom det ”ordinarie lagstiftningsförfarandet”.

Eftersom policyprogrammet *En färdväg för det digitala decenniet* främst riktar sig till medlemsstaterna och omfattar en mekanism för samarbete mellan kommissionen och medlemsstaterna är det lämpligaste rättsliga instrumentet ett beslut. Ett beslut kommer att innebära att en uppföljnings- och samarbetsmekanism blir bindande för kommissionen och medlemsstaterna för att stödja och uppnå de vägledande EU-mål som anges i beslutet. Ett beslut har omedelbara effekter för adressaterna.

Därför föreslås att policyprogrammet *En färdväg för det digitala decenniet* antas i form av ett beslut baserat på artikel 288.4 i EUF-fördraget. Ett sådant beslut anger till vem eller vilka det riktar sig och är bindande endast för dessa.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

Samråd med berörda parter

Kommissionen uppmuntrade berörda parter och medborgare att inkomma med synpunkter på policyprogrammets syfte och tillämpningsområde och de konkreta åtgärderna inom ramen för programmet och beaktade sedan de synpunkter som inkom. Kommissionen offentliggjorde en färdplan[23] för en fyraveckorsperiod för återkoppling (24 juni–22 juli 2021). Kommissionen inledde också ett riktat offentligt samråd på sex veckor[24] (22 juni–3 augusti 2021) för att ge alla berörda parter möjlighet att inkomma med synpunkter och för att få en bild av och generera många intressenters stöd till utarbetandet av policyprogrammet. På Futurium-plattformen[25] skapades en plats för dialog med berörda parter om specifika frågor. För att säkerställa största möjliga delaktighet från alla berörda parter, inbegripet företrädare för

23 https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13089-Policy-programme-Digital-Decade-Compass_en.

24 https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/consultations/consultation-and-discussion-forum-eus-2030-digital-decade-vision.

25 https://futurium.ec.europa.eu/en/digital-compass.

industrin, samhället, Europaparlamentet. och medlemsstaterna, anordnade kommissionen också ett högnivåevenemang (Digitalt forum den 1 juni), deltog i interinstitutionella diskussioner med medlagstiftarna (Europaparlamentet och rådet) och genomförde ett samråd med Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén.

De rådfrågade intressenterna var i stort positiva till kommissionens initiativ och avsikten att omsätta EU:s digitala ambition till en konkret uppföljnings- och rapporteringsmekanism. De stödde att kommissionen skulle ta nästa steg i inrättandet av en särskild uppföljnings- och samarbetsmekanism för att organisera samarbetet mellan unionens institutioner och medlemsstaterna. Dagens strukturer, uppföljning och rapportering borde anpassas och stärkas på EU-nivå och därmed skulle ett strukturerat samarbete och en strukturerad uppföljning och rapportering av framstegen på unionsnivå ge ett betydande mervärde åt en gemensam vision för ett Europa rustat för den digitala tidsåldern.

Många deltagare i samrådet påpekade att ett framgångsrikt genomförande av den digitala omställningen i hög grad är beroende av de tekniker som anges i den digitala kompassen. De valda huvudområdena är relevanta, välbalanserade och tillräckligt konkreta. De beaktar att det kommande policyprogrammet kommer att införa en ny uppföljnings- och samarbetsmekanism för nära samarbete och effektiv samordning mellan kommissionen och medlemsstaterna. Det strategiska tillvägagångssättet är nödvändigt för att skapa ändamålsenliga band mellan medlemsstaterna på politisk nivå och sakkunnignivå för ett lyckat genomförande av flerlandsprojekt. Vid sidan av målen ansåg deltagarna att medlemsstaterna och kommissionen borde göra mer för att uppmuntra och samordna investeringar på EU-nivå kring några prioriteringar från EU:s allmänna digitala agenda. För att säkerställa en fullständig och lyckad digital omställning i hela EU till gagn för alla europeiska medborgare, företag och offentliga förvaltningar behövs en övergripande och anpassad rättslig ram. På så sätt uppnås den nödvändiga synligheten och säkerheten som behövs för att privata och offentliga aktörer ska kunna uppnå de gemensamma digitala EU-målen för 2030. Många deltagare ansåg att stöd till och främjande av ett samarbetsutbyte och delning av bästa praxis mellan medlemsstaterna borde prioriteras för att påskynda utvecklingen mot det digitala decenniets mål.

Några deltagare underströk också att bidragandet till högre samhällsmål borde prioriteras med säkerställande av en regelbunden analys av de effekter som den digitala omställningen har på samhällsmål, eftersom den digitala tillväxtens kvalitet och riktning också är viktig, och behöver säkerställas genom strategiska prioriteringar och principer som används vid sidan av kvantitativa indikatorer. Många underströk att det var viktigt att beakta och bättre analysera digitaliseringens miljöpåverkan inom ramen för den digitala omställningen, för att minska denna och samtidigt se till att digital teknik stöder den gröna omställningen.

Insamling och användning av sakkunnigutlåtanden

Kommissionen förlitade sig på en solid grund av omfattande faktaunderlag som stödde det tillvägagångssätt som föreslogs i meddelandet om den digitala kompassen och konkretiseras i detta policyprogram, *En färdväg för det digitala decenniet*.

När det gäller mål och indikatorer förlitar sig policyprogrammet framför allt på ett utökat index för digital ekonomi och digitalt samhälle (Desi), som är ett sammanställningsindex över Europas digitala prestanda vilket följer EU-medlemsstaternas utveckling i fråga om digital konkurrenskraft, inbegripet av nationell politik på det digitala området. Viktiga studier som samlar in data till Desi om bredbandstäckning och priser, benchmarking av e-förvaltning och konjunkturundersökning bidrar också till processen för insamling av relevanta data. Ett

helhetsperspektiv på EU:s digitala sårbarheter och kapaciteter, även kopplat till andra dimensioner som resiliens (grön, social och ekonomisk samt geopolitisk) fås genom resultattavlorna för digital resiliens[26].

Vid sidan av många andra studier som det hänvisas till i meddelandet innehåller en studie som McKinsey lade fram i september 2020[27] en uppdaterad och djupgående analys av EU:s utmaningar i samband med den digitala omställningen och de åtgärder som krävs för att göra det bästa möjliga av den.

Konsekvensbedömning

I enlighet med riktlinjerna i verktygslådan för bättre lagstiftning ansåg kommissionen inte en konsekvensbedömning vara nödvändig utan tillhandhöll i stället ett arbetsdokument som åtföljer förslaget till beslut. Redan i meddelandet *Digital kompass 2030: den europeiska vägen in i det digitala decenniet*, som godkänts av Europeiska rådet, beskrevs en detaljerad uppföljnings- och samarbetsmekanism som i hög grad beaktas av detta förslag. Eftersom ett antal inslag fastslogs redan i meddelandet (t.ex. mål, uppföljnings- och samarbetsmekanism, ram för genomförandet av flerlandsprojekt) fanns ett mycket begränsat utrymme vad gäller politiska alternativ – vilket är vad en konsekvensbedömning i första hand analyserar.

I linje med meddelandet omfattar förslaget till beslut gemensamma digitala mål inom fyra huvudområdet för att omsätta EU:s ambition om en framgångsrikt digitaliserad union 2030 till gemensamma konkreta mål. I förslaget anges endast hur målen ska mätas. Den nya formen av styrning, genom uppföljnings- och samarbetsmekanismen, förlitar sig i synnerhet på befintligt Desi, ett sammanfattande index som följer upp EU:s digitala prestanda, vilket kommer att utökas för att återspegla de nya målen. Det föreslagna beslutet omfattar en uppföljnings- och samarbetsmekanism som syftar till att främja en uppföljning av framstegen mot målen, men de tänkbara konkreta åtgärder som föreslås kommer att vara resultatet av en iterativ process baserad på samarbete mellan kommissionen och medlemsstaterna som ska genomföras därefter, och ha formen av rekommenderade åtgärder. Eftersom de konkreta åtgärderna av nödvändighet endast kommer att kunna identifieras efter att uppföljnings- och samarbetsmekanismen inrättats, och i synnerhet till följd av uppföljningsprocessen, kan programmets effekter i detta särskilda hänseende inte anges på förhand.

Eftersom spektrum är en nödvändig möjliggörande faktor för framsteg mot det digitala decenniets mål, i synnerhet vad gäller hållbar digital infrastruktur med hög prestanda, bör medlemsstaterna också rapportera om sina antagna och framtida policyer och åtgärder som rör tillgången till och möjligheten att använda radiospektrum för befintliga användare och potentiella investerare och operatörer. Kommissionen skulle kunna tillhandahålla vägledning om bästa sättet att organisera sådana policyer och åtgärder för att uppnå detta besluts allmänna syften och digitala mål. Detta påverkar inte kommissionens möjlighet att föreslå nya strategiska politiska riktlinjer eller mekanismer för spektrumpolitiken i enlighet med artikel 4.4 i direktiv (EU) 2018/1972 av den 11 december 2018.

Policyprogrammet *En färdväg för det digitala decenniet* omfattar också en mekanism för en rättslig struktur som möjliggör ett snabbt och flexibelt inrättande och genomförande av flerlandsprojekt, i synnerhet för utbyggnaden över gränser av storskaliga digitala

[26] Resultattavlorna för resiliens, Europeiska kommissionen (europa.eu).

[27] Rapport från McKinsey, *Shaping the digital transformation in Europe*, september 2020.

infrastrukturer och/eller tjänster. Det bör vara möjligt att kombinera medel från centralt förvaltade unionsprogram och medel som avsatts av medlemsstaterna inbegripet, under vissa villkor, bidrag från faciliteten för återhämtning och resiliens, såsom förklaras i del 3 i kommissionens vägledning till medlemsstaterna om planerna för återhämtning och resiliens[28]. Den rättsliga strukturen kommer att omfatta standardarrangemang för gemensamma frågor, såsom projektstyrning, ansvarsfrågor, ägarskap och förvaltning av data, samt sammanförande av flera olika finansieringskällor, som exempelvis kan innefatta direkt och indirekt förvaltade unionsprogram, medlemsstaternas bidrag och privat finansiering. Detta kommer att utgöra ett alternativ för genomförandet av flerlandsprojekt, och mekanismen kommer även fortsatt att vara frivillig för medlemsstaterna. De exakta detaljerna om finansieringen, genomförandet och deltagandet i enskilda projekt, och de specifika områdena, kommer inte att fastställas i detta policyprogram. Dessa kommer att bli tillgängliga först om något år och bero på medlemsstaternas stöd.

Såsom framgår av ovanstående omfattar förslaget inte några konkreta policyval i sak utan snarare en ram för metoder och styrning, som är neutral i förhållande till framtida konkreta åtgärder som baseras på den. Detaljerna vad gäller den föreslagna ramens effekter beror på dess fortsatta genomförande (och därmed operationalisering) på EU-nivå och nationell nivå. Baserat på ovanstående konsoliderade kommissionen det befintliga underlaget i ett arbetsdokument som åtföljer förslaget. När det gäller just flerlandsprojekt visar arbetsdokumentet för det första att det behövs en förfaranderam för att påskynda genomförandet av flerlandsprojekt och för det andra att medlemsstaterna måste ha möjlighet att genomföra flerlandsprojekt genom ett nytt instrument som kan användas när inga befintliga instrument är lämpliga för ett visst flerlandsprojekt. Detta nya instrument, det europeiska konsortiet för digital infrastruktur (Edic), innebär inte att något nytt unionsorgan faktiskt inrättas och det är inte inriktat på ett visst flerlandsprojekt, istället fyller det en lucka i EU:s verktygslåda när det gäller att kombinera medel från medlemsstaterna och EU-budgeten och privata investeringar för utbyggnad och drift av infrastrukturer och tjänster av gemensamt intresse, utanför forskningsområdet.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Förslaget påverkar inte unionens budget. Kommissionens nya uppgifter kopplade till dess roll som accelerator för flerlandsprojekt kommer att utföras med resurser som annars skulle ha gått till ad hoc-stöd till medlemsstaternas projekt på de områden som omfattas av flerlandsprojekt. Genom att föra samman dessa utspridda resurser kommer man att uppnå effektivitetsvinster utan några extrakostnader för unionens budget.

5. ÖVRIGA INSLAG

Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering

Uppföljningen av genomförandet, utvärderingen och rapporteringen beskrivs mer ingående i redogörelsen för de specifika bestämmelserna nedan. I princip kommer kommissionen årligen att rapportera till Europaparlamentet och rådet om läget i fråga om *En färdväg för det digitala decenniet* genom ***Lägesrapporten om det digitala decenniet***. Rapporten utlöser en mekanism för uppföljning och samarbete mellan kommissionen och medlemsstaterna som beskrivs mer ingående i redogörelsen för de specifika bestämmelserna nedan.

[28] Bryssel, 22.1.2021 SWD(2021) 12 final.

Ingående redogörelse för de specifika bestämmelserna i förslaget

Beslutets syfte och tillämpningsområde fastställs i **artikel 1**, genom vilken policyprogrammet *En färdväg för det digitala decenniet* inrättas, inbegripet en tillhörande uppföljnings- och samarbetsmekanism samt uppföljning. I **artikel 2** beskrivs beslutets allmänna syften, som är att främja en människocentrerad, säker och öppen digital miljö, stärka medlemsstaternas kollektiva resiliens, säkerställa en säker och tillgänglig digital infrastruktur, främja utbyggnaden och användningen av digital kapacitet, säkerställa tillgängligheten för det demokratiska livet och offentliga onlinetjänster, säkerställa att digitala infrastrukturer och tekniker blir mer hållbara och energi- och resurseffektiva samt säkerställa att all befintlig politik av betydelse för de digitala målen beaktas så att den kan bidra fullt ut till den digitala omställningen.

Artikel 3 innehåller definitioner av vissa begrepp som används i beslutet.

I **artikel 4** fastställs de mål som unionens institutioner och medlemsstaterna ska samarbeta om, vilka fördelas på fyra huvudområden: en befolkning med digitala färdigheter, och en högkvalificerad digital yrkeskår, säkra, högpresterande och hållbara digitala infrastrukturer, digital omställning av företag, och digitalisering av offentliga tjänster. De fyra huvudområdena omfattar en mängd dimensioner och underdimensioner. Kommissionen ska se över målen senast i juni 2026 mot bakgrund av teknisk, ekonomisk och samhällelig utveckling.

Framstegen mot målen på unionsnivå kommer att följas upp (**artikel 5**) genom indexet för digital ekonomi och digitalt samhälle (Desi). Därför kommer en del av Desis dimensioner och indikatorer att anpassas till de digitala mål som fastställs i detta beslut. Uppföljningen av utvecklingen mot 2030-målen baseras på nyckelutförandeindikatorer, som årligen definieras i Desi av kommissionen, i samråd med medlemsstaterna, samt på beräknade utvecklingskurvor på EU-nivå, som fastställs av kommissionen i nära samarbete med medlemsstaterna. Kommissionen har befogenhet att fastställa den förteckning över nyckelutförandeindikatorer som behövs för att följa upp vart och ett av de digitala målen via en genomförandeakt, när detta är nödvändigt för en effektiv uppföljning eller för att ta hänsyn till teknisk utveckling. Uppföljningen kan också innefatta att resultaten anges i form av ”trafikljus”: ett rapporteringssystem där trafikljusens färger (dvs. grönt, gult och rött) visar om de faktiska trender som iakttas på unionsnivå är på rätt väg för uppfyllande av målen för en viss nyckelutförandeindikator jämfört med den förväntade trenden.

Såsom beskrivs i **artikel 6** kommer kommissionen årligen att lämna en rapport till Europaparlamentet och rådet om framstegen med den digitala omställningen av unionen, lägesrapporten om det digitala decenniet. Desi kommer att ingå i denna rapport. Rapporten kommer att täcka den digitala omställningen, i synnerhet utvecklingen mot visionen för 2030 och de motsvarande digitala målen, samt det allmänna läget beträffande uppfyllande av de allmänna syftena och de digitala principerna enligt [för in titeln på den högtidliga förklaringen]. Rapporten kommer också att omfatta rekommendationer om politiska strategier, åtgärder och insatser som riktas till medlemsstaterna samt gemensamma åtaganden som föreslås och genomförs av kommissionen och medlemsstaterna. I rapporten kan kommissionen ange rekommenderade insatser i fråga om politiska strategier, åtgärder och insatser som ska genomföras av medlemsstaterna på de områden där framstegen mot de digitala målen anses otillräckliga, och som också bör finnas med i medlemsstaternas nationella strategiska färdplaner för det digitala decenniet. Alla sådana rekommenderade insatser kommer att beakta resultatet av samarbetsdialogen, inklusive synpunkter från medlemsstaterna efter den föregående rapporten. Kommissionen får i synnerhet föreslå

genomförandet av särskilda lagstiftningsåtgärder eller offentliga interventioner för att främja ytterligare investeringar i digital teknik och kapacitet, däribland genom utvecklingen av flerlandsprojekt.

Enligt **artikel 7** bör medlemsstaterna senast fem månader före utfärdandet av lägesrapporten om det digitala decenniet lämna sina nationella strategiska färdplaner för det digitala decenniet till kommissionen. I sina färdplaner ska medlemsstaterna beskriva de viktigaste befintliga och planerade politiska strategierna, åtgärderna och insatserna för att uppnå det digitala decenniets syften och mål, beräknade nationella utvecklingskurvor baserat på vägledning från kommissionen i nära samarbete med medlemsstaterna, en tidsplan för genomförandet av de planerade politiska strategierna, åtgärderna och insatserna, inbegripet en bedömning av när dessa politiska strategier och åtgärder förväntas få verkan med avseende på uppnåendet av målen, en allmän översikt över de investeringar som behövs för att uppnå syftena och målen enligt de nationella färdplanerna, samt en allmän bedömning av källorna till dessa investeringar. De nationella strategiska färdplanerna för det digitala decenniet kan också innefatta förslag till flerlandsprojekt. Vid behov bör medlemsstaterna, för att ta hänsyn till resultaten från den årliga lägesrapporten om det digitala decenniet, inkomma med en justering av sina nationella strategiska färdplaner för det digitala decenniet, bestående av politiska strategier, åtgärder och insatser som de avser att genomföra för att främja framsteg på de områden som berörs av de digitala målen. Kommissionen kommer att ge vägledning för att hjälpa medlemsstaterna att utarbeta sina nationella strategiska färdplaner för det digitala decenniet, inbegripet kopplingen mellan unionens och medlemsstaternas beräknade utvecklingskurvor och hur medlemsstaterna bör omsätta de beräknade utvecklingskurvorna för unionen till nationella utvecklingskurvor som beaktar olika nationella utgångspunkter, resurser, komparativa fördelar och andra relevanta faktorer.

Artikel 8 föreskriver ett årligt samarbete mellan kommissionen och medlemsstaterna för att säkerställa att det digitala decenniets syften och mål uppnås genom en kombination av unionsinitiativ och relevanta nationella politiska strategier, med beaktande av gränsöverskridande dimensioner av digitala policyer och unionsomfattande mål, i synnerhet den inre marknadens utveckling. Medlemsstaterna och kommissionen kommer att ha ett nära samarbete för att identifiera olika sätt att åtgärda brister på områden där framstegen varit otillräckliga för att uppnå ett eller flera digitala mål eller i de fall då den senaste lägesrapporten och tillgängliga data visar på betydande luckor och brister. I detta sammanhang kommer medlemsstaterna att vara skyldiga att beskriva de politiska strategier och åtgärder som de har planerat, antagit eller genomfört.

Som ett led i samarbetsdialogen kommer kommissionen och medlemsstaterna också att granska hur de kollektivt och individuellt har genomfört de rekommenderade politiska strategierna, åtgärderna och insatserna från föregående års lägesrapport. Bedömningen kommer att täcka effekterna av medlemsstaternas insatser och åtgärder och/eller en uppskattning av när sådana effekter sannolikt kommer att genereras. Den kommer också att täcka behovet av att anta åtgärder eller insatser eller justera eller komplettera sådana som redan vidtagits.

När som helst under det årliga samarbetet kommer kommissionen och en eller flera medlemsstater att kunna göra gemensamma åtaganden, inbegripet inrättandet av flerlandsprojekt och enas om åtgärder och insatser på unionsnivå och nationell nivå, med beaktande av t.ex. genomförandet av andra politiska strategier och initiativ på det digitala området. Dessa gemensamma åtaganden och andra åtgärder kommer att göras med sikte på framsteg mot det digitala decenniets mål, i enlighet med de beräknade utvecklingskurvor som

avses i lägesrapporten om det digitala decenniet. Kommissionen och enskilda medlemsstaterna kommer att kunna begära ett möte mellan kommissionen och medlemsstaterna. Ett sådant möte kommer i synnerhet att hållas när en medlemsstat vill genomföra ett nytt flerlandsprojekt eller en gemensam insats som förutsätter andra medlemsstaters deltagande. Den berörda medlemsstaten eller kommissionen kommer också att kunna begära att en process för inbördes utvärdering inleds.

Artikel 9 ger kommissionen möjlighet att anta särskilda rekommendationer ifall en medlemsstat inte ändrar sin nationella strategiska färdplan för det digitala decenniet i enlighet med rekommenderade politiska strategier, åtgärder och insatser och inte heller förklarar tillräckligt väl varför den inte avser att genomföra de rekommenderade insatserna. Den berörda medlemsstaten kommer att åläggas att ta yttersta hänsyn till sådana rekommendationer och redogöra för hur den avser att genomföra dem. De rekommendationer som utfärdas av kommissionen kommer att överlämnas till Europaparlamentet och rådet. De politiska strategier, åtgärder och insatser som kommissionen rekommenderar i lägesrapporten och kommissionens särskilda rekommendationer bör komplettera de senaste landsspecifika rekommendationerna inom ramen för den europeiska planeringsterminen.

Samarbetet mellan kommissionen och medlemsstaterna kommer att vara öppet, effektivt och transparent och ske via en ändamålsenlig struktur som inrättas av kommissionen **(artikel 10)**. Denna struktur kommer också att fungera som ett forum för inbördes utvärdering mellan medlemsstaterna. För att säkerställa transparens och allmänhetens deltagande kommer kommissionen och medlemsstaterna också att föra en dialog med alla berörda intressenter (inbegripet på nationell, regional och lokal nivå – i synnerhet medlemsstaternas organ för den digitala omställningen av den offentliga sektorn – samt med arbetsmarknadens parter, medborgarna och det civila samhället) **(artikel 11)**.

I **artikel 12**, som inleder ett avsnitt om flerlandsprojekt, beskrivs de syften som kännetecknar ett flerlandsprojekt. På högsta nivå innefattar detta projektets bidrag till målen för unionens digitala omställning till 2030. Detta omsätts sedan i mer operativa krav. Artikel 12 ger kommissionen befogenhet att utfärda en rekommendation om inrättande av ett flerlandsprojekt eller att inbjuda en medlemsstat att delta i ett flerlandsprojekt, liksom möjligheten att inrätta eller ansluta sig till ett flerlandsprojekt som ett gemensamt åtagande. I **bilagan** finns en vägledande förteckning över möjliga verksamhetsområden där flerlandsprojekt skulle kunna inrättas.

Reglerna om valet och genomförandet av flerlandsprojekt finns i **artikel 13**. Där föreskrivs först och främst att kommissionen till lägesrapporten om det digitala decenniet ska bifoga en bilaga där den anger de strategiska principerna och prioriteringarna för genomförandet av flerlandsprojekt och en aktuell förteckning över de projekt som valts ut för genomförande. För det andra tillhandahålls en öppen förteckning över möjliga genomförandeinstrument. Om befintliga genomförandeinstrument väljs ändras inte de regler som är tillämpliga på sådana instrument av detta beslut utan dessa måste iakttas i sin helhet.

Den förfarandemässiga ramen för att påskynda genomförandet av flerlandsprojekt finns i **artikel 14**. En samordningsmekanism i två steg förutses, vilken ska genomföras i nära samarbete mellan kommissionen och medlemsstaterna. Som ett första steg uppmanas alla medlemsstater att uttrycka sitt intresse för genomförandet av specifika flerlandsprojekt. Om intresset från medlemsstaternas sida är tillräckligt stort kommer kommissionen i steg två att lämna vägledning om vilken genomförandemekanism den anser mest lämplig för genomförandet av ett visst projekt samt om andra strategiska aspekter av genomförandet.

Tekniskt stöd och andra typer av stöd kan också tillhandahållas under hela genomförandet av projektet.

Artikel 15 omfattar en genomförandemekanism i form av ett europeiskt konsortium för digital infrastruktur (*Edic-konsortium*). Edic-konsortier väntas i första hand användas för flerlandsprojekt som inte kan genomföras inom ramen för befintliga genomförandemekanismer. I samma artikel föreskrivs att ett Edic-konsortium ska vara en juridisk person. Detta betyder att när ett Edic-konsortium ansöker om bidrag från unionen är det själva konsortiet som är sökanden och därmed måste ansöka genom att lämna in sina förslag inom ramen för en förslagsomgång eller en inbjudan att inkomma med förslag från det stödbeviljande organet. Med undantag för ett bidragsavtal som omfattar flera bidragsmottagare kan denna ansökan inte inlämnas av en tredje part, som exempelvis en medlemsstat på Edic-konsortiets vägnar.

Enligt **artikel 16** får ett Edic-konsortium på begäran av en medlemsstat inrättas genom ett kommissionsbeslut som antas inom ramen för kommittéförfarandet.

De följande artiklarna omfattar de regler som behövs för att Edic-konsortierna ska kunna fungera smidigt. **Artikel 17** innehåller reglerna om medlemskap, som innebär att medlemsstater som tillhandahåller finansiella eller andra bidrag blir medlemmar med rösträtt medan andra medlemsstater får vara observatörer. **Artikel 18** omfattar en styrningsmekanism som omfattas av kommissionens vetorätt under strikt definierade omständigheter. **Artikel 19** omfattar de minimikrav som måste uppfyllas av stadgarna.

Slutligen anges de ansvarsregler som gäller för ett Edic-konsortium i **artikel 20**, tillämplig lag och behörig domstol i **artikel 21**, reglerna om avveckling i **artikel 22** och reglerna om rapportering och kontroll i **artikel 23**.

2021/0293 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS BESLUT

om inrättade av 2030-policyprogrammet ”En färdväg för det digitala decenniet”

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 173.3,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande[1],

med beaktande av Regionkommitténs yttrande[2],

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och

av följande skäl:

(1) I sitt meddelande *Digital kompass 2030: den europeiska vägen in i det digitala decenniet* av den 9 mars 2021[3] (*meddelandet om den digitala kompassen*) beskrev kommissionen sin vision för 2030 som är egenmakt åt medborgarna och företagen genom den digitala omställningen. Unionens utveckling mot den digitala omställningen av ekonomin och samhället bör omfatta digital suveränitet, inkluderande, jämlikhet, hållbarhet, resiliens, säkerhet, förbättrad livskvalitet, respekt för medborgarnas rättigheter och önskningar och bör bidra till en ekonomi och ett samhälle i unionen som präglas av dynamik, resurseffektivitet och rättvisa.

(2) I sitt uttalande av den 25 mars 2021 beskrev Europeiska rådet meddelandet om den digitala kompassen som ett steg på vägen mot att staka ut Europas digitala utveckling under det kommande årtiondet och bekräftade den vision som fördes fram i meddelandet, inbegripet tanken på ett politiskt program med robust styrningsstruktur och en ram för att främja genomförandet av flerlandsprojekt, som behövs för Europas digitala omställning på kritiska områden. Kommissionen uppmanades också att utvidga Europeiska unionens politiska verktygslåda för digital omställning, såväl på EU-nivå som på nationell nivå, och att utnyttja alla tillgängliga instrument från industri-, handels- och konkurrenspolitiken, politikområdena kompetens och utbildning, forskning och innovation samt långsiktiga finansieringsinstrument för att underlätta den digitala omställningen.

---

1 EUT C , , s. .

2 EUT C , , s. .

3 Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén, *Digital kompass 2030: den europeiska vägen in i det digitala decenniet*, COM/2021/118 final/2.

(3) Såsom anges i kommissionens meddelande om uppdatering av industristrategin 2020[4] måste Europeiska unionen identifiera system för kritisk teknik och strategiska sektorer, åtgärda strategiska svagheter och högriskberoenden som kan leda till försörjningsbrister eller cybersäkerhetsrisker och främja digital omställning. Detta visar hur viktigt det är att medlemsstaterna förenar sina krafter och stöder industrins ansträngningar för att åtgärda dessa beroenden och utveckla strategiska kapacitetsbehov. Det är också i enlighet med analysen i 2021 års strategiska framsynsrapport[5]. Inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens och utarbetandet av nationella planer för återhämtning och resiliens uppmanade kommissionen medlemsstaterna att samordna sina insatser till förmån för flerlandsprojekt på det digitala området. Denna erfarenhet visade att kommissionen behövde stödja medlemsstaternas samordningsinsatser och att unionen behövde förfoga över genomförandemekanismer som främjar gemensamma investeringar, för att flerlandsprojekt skulle kunna förverkligas. I överensstämmelse med andra kommissionsinitiativ, som observationsgruppen för kritisk teknik[6], bör en styrningsstruktur inrättas för genomförandet av meddelandet om den digitala kompassen och den bör bidra till att kartlägga unionens nuvarande och eventuella framtida digitala strategiska beroenden och bidra till att stärka unionens digitala suveränitet.

(4) Kommissionens meddelande om den europeiska gröna given[7] underströk att Europa måste ta vara på potentialen i den digitala omställningen, som är en nyckelfaktor för att uppnå målen i den gröna given. Unionen bör främja och investera i den nödvändiga digitala omställningen, eftersom digital teknik är en kritisk möjliggörande faktor för att uppnå den gröna givens hållbarhetsmål inom många olika sektorer. Digital teknik, såsom artificiell intelligens, 5G, molntjänster, kantdatorteknik och sakernas internet kan påskynda och maximera effekterna av politiska strategier för att hantera klimatförändringar och skydda miljön. Digitaliseringen innebär också nya möjligheter till distansövervakning av luft- och vattenföroreningar och till övervakning och optimering av hur energi- och naturresurser används. Europa behöver en digital sektor som sätter hållbarheten i centrum, som säkerställer att digitala infrastrukturer och tekniker på ett kontrollerbart sätt blir mer hållbara och energi- och resurseffektiva och som bidrar till en hållbar cirkulär och klimatneutral ekonomi och ett hållbart cirkulärt och klimatneutralt samhälle i linje med den europeiska gröna given.

(5) De åtgärder som ingår i meddelandet om den digitala kompassen bör genomföras, för att intensifiera åtgärderna i strategin *Att forma EU:s digitala framtid*, baserat på befintliga unionsinstrument (som sammanhållningsprogrammen, instrumentet för tekniskt stöd, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/694[8],

---

4 Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, *Uppdatering av industristrategin 2020*: *en starkare inre marknad för EU:s återhämtning*, COM (2021) 350 final, 5.5.2021.

5 COM(2021) 750 final, 8.9.2021 – *Strategisk framsynsrapport 2021 – EU:s handlingsförmåga och handlingsfrihet*.

6 Handlingsplan för synergieffekter mellan civil industri, försvarsindustri och rymdindustri, 22.2.2021, COM/2021/70 final, åtgärd 4.

7 Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, Europeiska rådet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, *Den europeiska gröna given*, 11.12.2019, COM/2019/640 final.

8 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/694 av den 29 april 2021 om inrättande av programmet för ett digitalt Europa och om upphävande av beslut (EU) 2015/2240 (EUT L 166, 11.5.2021, s. 1).

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/695[9] och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/523 [10]) och på de medel som avsatts för den digitala omställningen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241[11]. Genom detta beslut bör därför det politiska programmet ”En färdväg för det digitala decenniet” inrättas för att åstadkomma, påskynda och forma en framgångsrik digital omställning av unionens ekonomi och samhälle.

(6) Digitala mål bör fastställas för att säkerställa att den digitala omställningen följer unionens utvecklingskurva. Dessa mål bör kopplas till konkreta områden där kollektiva framsteg bör göras inom unionen. Målen är i enlighet med de fyra huvudområden som identifierades i meddelandet om den digitala kompassen och som anses vara särskilt viktiga för unionens digitala omställning: digitala färdigheter, digitala infrastrukturer samt digitalisering av företag och offentliga tjänster.

(7) Digitala färdigheter – både grundläggande och avancerade – behövs för att stärka den kollektiva resiliensen för samhället i unionen. Kapabla medborgare med digital egenmakt kommer att kunna utnyttja det digitala decenniets möjligheter. Digital utbildning bör också stödja en arbetskraft där betydligt fler människor än i dag kan skaffa sig specialiserade digitala färdigheter för att få kvalitativa jobb och givande karriärer, med minskade skillnader mellan kvinnor och män. Samtidigt är hållbar digital infrastruktur för konnektivitet, mikroelektronik och förmåga att behandla enorma datamängder en viktig möjliggörande faktor för utnyttjande av digitaliseringens fördelar, för fortsatt teknisk utveckling och för Europas digitala ledarskap. Det behövs förstklassig och säker konnektivitet för alla överallt i Europa, även på landsbygden och i avlägsna områden[12]. Samhällsbehoven av bandbredd för upp- och nedladdning ökar hela tiden. Senast 2030 bör det finnas nät med gigabithastighet med tillgängliga villkor för alla som behöver eller önskar en sådan kapacitet. Mikroprocessorer, som redan dag finns i början av de flesta centrala, strategiska värdekedjor, väntas också bli ännu mer efterfrågade i framtiden, i synnerhet de mest innovativa sådana. Andra kritiska möjliggörande faktorer väntas vara klimatneutrala och mycket säkra kantdatornoder som garanterar tillgång till datatjänster med låg latens oavsett var företagen är belägna samt kvantdatorkapacitet.

(8) Vid sidan av dessa möjliggörande faktorer kommer all ovannämnd teknik att vara central för nya produkter, nya tillverkningsprocesser och nya affärsmodeller baserade på rättvis delning av data i dataekonomin. Omställningen av företag kommer att bero på deras förmåga att snabbt införa ny digital teknik i alla delar av verksamheten, även inom de industriella ekosystem och tjänsteekosystem som i dagsläget släpar efter.

(9) Det demokratiska livet och de offentliga tjänsterna kommer också att vara helt beroende av den digitala tekniken som därför bör vara fullständigt tillgänglig för alla och erbjuda en förstklassig digital miljö med lättanvända, effektiva och individanpassade tjänster och verktyg med höga säkerhets- och integritetsstandarder.

---

9 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/695 av den 28 april 2021 om inrättande av Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation, om fastställande av dess regler för deltagande och spridning och om upphävande av förordningarna (EU) nr 1290/2013 och (EU) nr 1291/2013 (EUT L 170, 12.5.2021, s. 1).

10 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/523 av den 24 mars 2021 om inrättande av InvestEU-programmet och om ändring av förordning (EU) 2015/1017 (EUT L 107, 26.3.2021, s. 30).

11 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 av den 12 februari 2021 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens (EUT L 57, 18.2.2021, s. 17).

12 En långsiktig vision för EU:s landsbygdsområden, COM(2021) 345 final.

(10) Kommissionen bör se över dessa digitala mål senast i juni 2026 för att bedöma om de fortfarande uppfyller den höga ambitionsnivån för den digitala omställningen och vid behov uppdatera dem eller införa ytterligare digitala mål.

(11) För en harmonisk, inkluderande och stadig utveckling mot den digitala omställningen och uppnåendet av de digitala målen i unionen krävs övergripande, robusta, pålitliga, flexibla och transparenta styrelseformer, som baseras på nära samarbete och samordning mellan unionens institutioner och organ och medlemsstaterna. En ändamålsenlig mekanism bör säkerställa samordning av konvergensen och att politiken och åtgärderna på unionsnivå och nationell nivå är konsekventa och effektiva. Därför är det nödvändigt att fastställa bestämmelser om en uppföljnings- och samordningsmekanism för genomförandet av meddelandet om den digitala kompassen.

(12) Denna mekanism bör omfatta ett utökat uppföljningssystem för att identifiera luckor i den strategiska digitala kapaciteten i unionen. Den bör även omfatta en rapporteringsmekanism för bland annat framstegen mot 2030-visionen och de motsvarande digitala målen samt det mer allmänna läget i förhållande till uppfyllandet av de syften som fastställts i detta beslut. Den bör fastställa en ram för samarbete mellan kommissionen och medlemsstaterna för att identifiera hur brister kan åtgärdas och föreslå riktade insatser för att effektivt lösa problemen.

(13) Indexet för digital ekonomi och digitalt samhälle (Desi)[13] bör ingå i lägesrapporten om det digitala decenniet och bör användas för att följa upp framstegen mot de digitala målen. Denna uppföljning bör inbegripa en analys av indikatorerna för att mäta framstegen på medlemsstatsnivå och av nationella politiska strategier och initiativ för att uppnå detta besluts syften och mål samt horisontella och tematiska analyser för att följa de europeiska ekonomiernas digitala omställning och en rangordning av medlemsstaternas framsteg mot omställningen. Desis dimensioner och indikatorer bör anpassas till de digitala mål som fastställs i detta beslut. För varje digitalt mål bör nyckelutförandeindikatorer fastställas i genomförandeakter som antas av kommissionen. Nyckelutförandeindikatorerna bör vid behov uppdateras för fortsatt effektiv uppföljning och de bör beakta den tekniska utvecklingen. Datainsamlingsmekanismen i medlemsstaterna bör stärkas för att ge en tydlig bild av utvecklingen mot de digitala målen, och samma sak gäller informationen om relevanta politiska strategier, program och initiativ på nationell nivå. Baserat på översynerna bör kommissionen vid behov utarbeta en färdplan tillsammans med medlemsstaterna för att fastställa framtida datainsamlingsbehov. När Desi definieras bör kommissionen i princip förlita sig på officiell statistik som insamlas i olika unionsundersökningar om informationssamhället[14]. Kommissionen bör använda sig av särskilda studier för att samla in data avseende de relevanta indikatorer som inte mäts i unionens undersökningar.

(14) För att hålla medlagstiftarna underrättade om framstegen i den digitala omställningen i unionen bör kommissionen lämna en årlig rapport till Europaparlamentet och rådet,

---

[13] Desi är en årlig uppsättning analyser och mätningsindikatorer som sedan 2014 har använts för uppföljning av Europas allmänna framsteg och för benchmarking av enskilda medlemsstaters framsteg på det digitala området, som sedan används som underlag för den europeiska planeringsterminens process och de landsspecifika rekommendationerna.

[14] Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1006/2009 av den 16 september 2009 om ändring av förordning (EG) nr 808/2004 om gemenskapsstatistik om informationssamhället (EUT L 286, 31.10.2009, s. 31).

lägesrapporten om det digitala decenniet, som innehåller en översikt och analys av unionens digitala omställning och en utvärdering av framstegen i förhållande till det digitala decenniets syften och de digitala målen för perioden fram till 2030. Lägesrapporten om det digitala decenniet, och i synnerhet Desi, bör också beaktas i samband med den europeiska planeringsterminen, inbegripet aspekter som rör faciliteten för återhämtning och resiliens.

(15) Kommissionen bör i synnerhet rapportera om framstegen mot de digitala målen, och i detalj beskriva unionens framsteg i förhållande till de beräknade utvecklingskurvorna för varje mål, om bedömningen av de insatser som krävs för att uppnå varje mål, inklusive investeringsbrister i fråga om digital kapacitet och om arbetet för att öka medvetenheten om de åtgärder som behövs för att öka den digitala suveräniteten. Rapporten bör också innehålla en bedömning av genomförandet av berörda lagstiftningsförslag och åtgärder som vidtagits på unionsnivå och i medlemsstaterna.

(16) Baserat på denna analys skulle rapporten innehålla specifika rekommenderade politiska strategier, åtgärder och insatser. När kommissionen rekommenderar politiska strategier, åtgärder eller insatser i rapporten bör den beakta de senaste data som finns tillgängliga, de gemensamma åtaganden som vidtagits, de politiska strategier och åtgärder som fastställts av medlemsstaterna samt framstegen i fråga om rekommenderade åtgärder som angivits i tidigare rapporter och behandlats i samband med det årliga samarbetet. Kommissionen bör också beakta de enskilda medlemsstaternas olika möjligheter att bidra till de digitala målen samt de politiska strategier, åtgärder och insatser som redan är på plats och som anses ändamålsenliga för att uppnå målen, även om effekterna ännu inte har förverkligats.

(17) Den årliga lägesrapporten om det digitala decenniet bör redogöra för genomförandet av de digitala principer som godkänts i [för in titeln på den högtidliga förklaringen].

(18) För att säkerställa att det digitala årtiondets syften och digitala mål i enlighet med detta beslut uppnås, och att alla medlemsstater effektivt bidrar till detta, bör uppföljnings- och samarbetsmekanismen utformas så att den säkerställer ett utbyte av information och bästa praxis genom en konstruktiv och inkluderande dialog mellan medlemsstaterna och kommissionen.

(19) Kommissionen bör tillsammans med medlemsstaterna ta fram beräknade utvecklingskurvor för hur unionen ska nå de digitala målen i enlighet med detta beslut. Dessa utvecklingskurvor bör sedan omvandlas till nationella utvecklingskurvor, när så är möjligt. Medlemsstaternas olika möjligheter att bidra till de digitala målen bör beaktas och återspeglas i de nationella utvecklingskurvorna. Dessa bör underlätta en bedömning av framstegen över tid på unionsnivå respektive nationell nivå.

(20) För att säkerställa att samarbetet mellan kommissionen och medlemsstaterna är effektivt och ändamålsenligt bör medlemsstaterna till kommissionen lämna nationella strategiska färdplaner för det digitala decenniet som omfattar perioden fram till 2030 (*nationella strategiska färdplaner för det digitala decenniet*) som, när det är möjligt och mätbart på nationell nivå, föreslår nationella utvecklingskurvor och som beskriver alla instrument som antagits, planerats eller införts för att bidra till att detta besluts syften och de digitala målen uppnås på unionsnivå. Dessa nationella strategiska färdplaner för det digitala decenniet bör vara ett viktigt verktyg för samordningen av medlemsstaternas politiska strategier och för att säkerställa förutsägbarhet för marknaden. Medlemsstaterna bör beakta relevanta sektorsinitiativ, både på unionsnivå och på nationell nivå, och säkerställa förenlighet med dessa. Under den årliga samarbetscykeln kan medlemsstaterna föreslå justeringar av sina strategiska färdplaner

för det digitala decenniet, för att ta hänsyn till utvecklingen i fråga om den digitala omställningen på unionsnivå och på nationell nivå och i synnerhet för att beakta kommissionens rekommenderade politiska strategier, åtgärder och insatser.

(21) En snabb tillgänglighet för och tillgång till radiospektrum är en viktig faktor för att uppnå konnektivitetsmålen enligt *En färdväg för det digitala decenniet*. Medlemsstaterna och spektrumanvändarna kräver förutsägbarhet och säkerhet och samtidigt flexibilitet (baserat på de föränderliga behoven) för planeringen av delmål för spektrumtillgången. Under den snabba processen för digital och grön omställning skulle tidig information om framtida spektrumtillgång och synpunkter på fastställandet av delmål från nyckelaktörer (såsom offentliga myndigheter, näringsliv och användare) öka rättssäkerheten och förutsebarheten för investeringar.

(22) Eftersom spektrum behövs för att de digitala målen ska kunna uppnås, och i synnerhet för en säker, högpresterande och hållbar digital infrastruktur, bör medlemsstaterna också rapportera om sina antagna och framtida politiska strategier och åtgärder avseende tillgången till och möjligheten att använda radiospektrum för befintliga användare och tänkbara investerare och operatörer. Utan att det påverkar kommissionens möjlighet att föreslå nya strategiska riktlinjer för spektrumpolitiken eller mekanismer enligt artikel 4.4 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/1972[15] skulle lämplig vägledning kunna tillhandahållas av kommissionen i detta hänseende så att de allmänna syftena och de digitala målen enligt detta beslut kan uppnås.

(23) Samarbetsdialogen mellan kommissionen och medlemsstaterna bör inledas med bedömningen av deras nationella strategiska färdplaner för det digitala decenniet och bör baseras på de data som tillhandahålls och den bedömning som görs i lägesrapporten om det digitala decenniet samt på de synpunkter som inkommer från berörda parter.

(24) Detta samarbete bör sedan struktureras inom en årlig cykel. Tidpunkten för det årliga samarbetet bör beakta behovet av att återspegla resultaten av det dittillsvarande samarbetet, samt de åtgärder, insatser och justeringar av de nationella strategiska färdplanerna för det digitala decenniet som föreslås i det följande årets rapport.

(25) För att närma sig målen i enlighet med de beräknade utvecklingskurvorna bör de medlemsstater som i rapporten anses ha gjort otillräckliga framsteg inom ett visst område föreslå justeringsåtgärder och insatser som de avser att vidta för att främja framsteg inom det kritiska området. Kommissionen och medlemsstaterna bör också granska hur rekommenderade politiska strategier, åtgärder och insatser från föregående års rapport har beaktats av medlemsstaterna kollektivt och individuellt. En medlemsstat kan begära att ett förfarande för inbördes utvärdering inleds för att ge andra medlemsstater möjlighet att komma med synpunkter på de förslag som den avser att lägga fram i sin nationella strategiska färdplan för det digitala decenniet, i synnerhet när det gäller deras ändamålsenlighet för uppnåendet av ett specifikt mål. Kommissionen får också föreslå en process för inbördes utvärdering avseende en medlemsstats strategiska färdplan för det digitala decenniet.

(26) Kommissionen och en eller flera medlemsstater får göra gemensamma åtaganden avseende samordnade åtgärder som de skulle vilja vidta för att uppnå målen eller

[15] Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/1972 av den 11 december 2018 om inrättande av en europeisk kodex för elektronisk kommunikation (EUT L 321, 17.12.2018, s. 36).

inrätta flerlandsprojekt och enas om andra åtgärder och insatser på unionsnivå och nationell nivå i syfte att närma sig målen i enlighet med de beräknade utvecklingskurvorna.

(27) Det faktiska genomförandet av de rekommenderade politiska strategierna, åtgärderna och insatserna och av de strategiska färdplanerna för det digitala decenniet och justeringar av dessa, är avgörande för att syftena och de digitala målen ska kunna uppnås. Om en medlemsstat underlåter att effektivt genomföra dessa åtgärder, och de angivna skälen till underlåtelsen anses vara otillräckliga, får kommissionen anta en separat rekommendation, utan att det påverkar kommissionens befogenheter enligt fördraget. Rekommendationerna bör beakta och komplettera de senaste landsspecifika rekommendationer som utfärdats inom ramen för den europeiska planeringsterminen.

(28) Den berörda medlemsstaten bör ta yttersta hänsyn till rekommendationen och när så är lämpligt justera sin nationella strategiska färdplan för det digitala decenniet. Om en medlemsstat inte avser att genomföra rekommendationen bör den motivera varför den beslutar att inte göra detta och offentliggöra denna motivering.

(29) För att säkerställa transparens och allmänhetens deltagande bör kommissionen föra en dialog med alla berörda parter. Därför bör kommissionen ha ett nära samarbete med berörda parter – inbegripet privata och offentliga aktörer såsom organ som styrs av offentlig rätt för utbildnings- eller hälso- och sjukvårdssektorn – och samråda med dem om åtgärder för att påskynda den digitala omställningen på unionsnivå. Berörda parters deltagande skulle vara viktigt även på medlemsstatsnivå, i synnerhet i samband med antagandet av medlemsstaternas nationella strategiska färdplaner för det digitala decenniet och justeringar av dessa.

(30) Flerlandsprojekt som involverar flera medlemsstater bör möjliggöra storskaliga insatser på nyckelområden som är nödvändiga för uppnåendet av de digitala målen, i synnerhet genom att föra samman resurser från unionen, medlemsstaterna och, när så är lämpligt, privata källor. De bör genomföras på ett samordnat sätt, i nära samarbete mellan kommissionen och medlemsstaterna. Därför bör kommissionen spela en central roll i arbetet med att påskynda inrättandet av flerlandsprojekt genom att identifiera flerlandsprojekt som är redo för genomförande bland de projektkategorier som i vägledningssyfte anges i bilagan och genom att ge medlemsstaterna råd om valet av genomförandemekanism, om valet av finansieringskällor och kombinationer av sådana, om andra strategiska frågor som rör genomförandet av dessa projekt och om valet av ett konsortium för europeisk digital infrastruktur (*Edic-konsortium*) som genomförandemekanism, när så är lämpligt.

(31) Offentligt stöd till flerlandsprojekt bör i synnerhet användas för att åtgärda marknadsmisslyckanden eller otillfredsställande investeringssituationer på ett proportionerligt sätt, utan att duplicera eller tränga ut privat finansiering och med ett tydligt europeiskt mervärde, i enlighet med tillämplig unionslagstiftning och nationell lagstiftning i enlighet med unionsrätten.

(32) Flerlandsprojekt bör på ett effektivt sätt kunna locka och kombinera olika finansieringskällor från unionen och medlemsstaterna. Det bör i synnerhet vara möjligt att kombinera medel från centralt förvaltade unionsprogram och medel som avsatts av medlemsstaterna inbegripet, under vissa villkor, bidrag från faciliteten för återhämtning och resiliens, såsom förklaras i del 3 i kommissionens vägledning till

medlemsstaterna om planerna för återhämtning och resiliens[16], samt bidrag från Europeiska regionala utvecklingsfonden och sammanhållningsfonderna. När det är motiverat utifrån ett enskilt flerlandsprojekts art bör det också vara öppet för bidrag från andra enheter än unionen och medlemsstaterna, vilket även innefattar privata bidrag.

(33) Kommissionen bör i samarbete med medlemsstaterna och i sin roll som samordnare av flerlandsprojekt hjälpa medlemsstaterna att identifiera sina intressen i flerlandsprojekt, ge vägledning för valet av de lämpligaste genomförandemekanismerna och stödja medlemsstaterna i genomförandet, för att bidra till bredast möjliga deltagande.

(34) Kommissionen bör, efter ansökan från medlemsstaterna och när den anser det lämpligt, i synnerhet i situationer där det inte finns någon alternativ lämplig genomförandemekanism, kunna inrätta ett europeiskt konsortium för digital infrastruktur (*Edic-konsortium*) för att genomföra det berörda flerlandsprojektet.

(35) För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av detta beslut bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter avseende nyckelutförandeindikatorer och inrättandet av Edic-konsortier. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011[17].

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL 1

INNEHÅLL, MÅL OCH DEFINITIONER

Artikel 1

Innehåll

(1) Genom detta beslut inrättas det politiska programmet ”En färdväg för det digitala decenniet” och fastställs en uppföljnings- och samarbetsmekanism för programmet bestående av åtgärder för att

(a) fastställa en tydlig riktning för unionens digitala omställning och för uppnåendet av de digitala målen,

(b) strukturera och främja samarbete mellan unionens institutioner och medlemsstaterna, och

(c) säkerställa att unionens uppföljning och rapportering är konsekvent, jämförbar och fullständig.

(2) Genom detta beslut inrättas också en ram för flerlandsprojekt.

Artikel 2

Allmänna mål

[16] Bryssel, 22.1.2021 SWD(2021) 12 final.

[17] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13).

Unionens institutioner och medlemsstaterna ska samarbeta för att stödja och uppnå följande allmänna mål:

(a) Främja en människocentrerad, inkluderande, säker och öppen digital miljö där den digitala tekniken och de digitala tjänsterna iakttar och stärker unionens principer och värderingar.

(b) Stärka medlemsstaternas kollektiva resiliens och överbrygga den digitala klyftan genom att främja grundläggande och specialiserade digitala färdigheter för alla och främja utvecklingen av högpresterande digitala utbildnings- och fortbildningssystem.

(c) Säkerställa digital suveränitet genom i synnerhet en säker och tillgänglig digital infrastruktur med kapacitet att behandla enorma datavolymer som möjliggör annan teknisk utveckling, vilket främjar konkurrenskraften för unionens näringsliv.

(d) Främja utbyggnaden och användningen av digital kapacitet som ger tillgång till digital teknik och data enligt enkla och rättvisa villkor för att uppnå en hög nivå av digital intensitet och innovation i unionens företag, i synnerhet de små och medelstora företagen.

(e) Säkerställa att det demokratiska livet, offentliga tjänster och hälso- och sjukvårdstjänster är tillgängliga online för alla, i synnerhet utsatta grupper såsom personer med funktionsnedsättning, och erbjuder inkluderande, effektiva och individanpassade tjänster och verktyg med höga säkerhets- och integritetsstandarder.

(f) Säkerställa att digitala infrastrukturer och tekniker blir mer hållbara och energi- och resurseffektiva och bidrar till en hållbar cirkulär och klimatneutral ekonomi och ett hållbart cirkulärt och klimatneutralt samhälle i linje med den europeiska gröna given.

(g) Främja konvergerande villkor för investeringar i digital omställning i hela unionen, däribland genom att stärka synergierna mellan användning av unionsmedel och nationella medel, och utveckla förutsebara regleringsmetoder.

(h) Säkerställa att alla politiska strategier och program som är relevanta för uppnåendet av de digitala målen beaktas på ett samordnat och enhetligt sätt så att de helt och fullt bidrar till den digitala omställningen.

Artikel 3

Definitioner

I detta beslut avses med

(1) *index för digital ekonomi och digitalt samhälle* (*Desi*): en årlig uppsättning indikatorer för analys och mätning som tjänar som underlag för kommissionens uppföljning av unionens och medlemsstaternas totala digitala prestanda över flera policydimensioner, inbegripet deras framsteg mot de digitala målen enligt artikel 4.

(2) *flerlandsprojekt*: storskaliga projekt som bidrar till uppnåendet av de digitala målen enligt artikel 4, inbegripet unionens och medlemsstaternas finansiering, och uppfyllandet av kraven enligt artikel 12.

(3) *statistik*: statistik enligt definitionen i artikel 3.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 223/2009[18].

(4) *inbördes utvärdering*: en granskningsmekanism som innebär att medlemsstater får komma med synpunkter på specifika aspekter av politiska strategier, åtgärder och insatser som föreslås av en viss medlemsstat, och i synnerhet på deras ändamålsenlighet i förhållande till ett specifikt mål av de digitala mål som fastställs i artikel 4, i samband med det årliga samarbete som fastställs i artikel 8 och som kan användas för utbyte av bästa praxis.

(5) *beräknad utvecklingskurva*: den förmodade utvecklingen per digitalt mål fram till 2030, för att uppnå de digitala mål som fastställs i artikel 4 och baserat på historiska data när sådana finns att tillgå.

KAPITEL 2

DIGITALA MÅL

Artikel 4

Digitala mål

(1) Unionens institutioner och medlemsstaterna ska samarbeta för att uppnå följande digitala mål i unionen senast 2030:

(1) En befolkning med digitala färdigheter och en högkvalificerad digital yrkeskår:

(a) Minst 80 % av befolkningen mellan 16 och 74 har minst grundläggande digitala färdigheter.

(b) Minst 20 miljoner IKT-specialister (specialister på informations- och kommunikationsteknik) är anställda, med mindre skillnader mellan kvinnor och män.

(2) Säkra, högpresterande och hållbara digitala infrastrukturer:

(a) Alla europeiska hushåll täcks av ett gigabitnät och alla befolkade områden har 5G-täckning.

(b) Produktionen av banbrytande och hållbara halvledare i unionen uppgår till minst 20 % av den globala produktionen räknat i värde.

(c) Minst 10 000 klimatneutrala och mycket säkra ”kantdatornoder” används i EU och är distribuerade på ett sätt som garanterar tillgång till datatjänster med låg latens (några millisekunder) oavsett var företaget är lokaliserat.

(d) Senast 2025 har Europa sin första dator med kvantacceleration, vilket banar vägen för att Europa 2030 ska kunna ligga i framkanten när det gäller kvantdatorkapacitet.

[18] Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 223/2009 av den 11 mars 2009 om europeisk statistik och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG, Euratom) nr 1101/2008 om utlämnande av insynsskyddade statistiska uppgifter till Europeiska gemenskapernas statistikkontor, rådets förordning (EG) nr 322/97 om gemenskapsstatistik och rådets beslut 89/382/EEG, Euratom om inrättande av en kommitté för Europeiska gemenskapernas statistiska program (EUT L 87, 31.3.2009, s. 164).

(3) Digital omställning av företag:

(a) Minst 75 % av företagen i unionen använder

(1) molntjänster,

(2) stordata, och

(3) artificiell intelligens.

(b) Mer än 90 % av unionens små och medelstora företag har uppnått minst en grundnivå av digital intensitet.

(c) Unionen ökar antalet innovativa expanderande företag och förbättrar deras tillgång till finansiering, vilket leder till att antalet enhörningsföretag minst fördubblas.

(4) Digitalisering av offentliga tjänster:

(a) 100 % tillgängligt tillhandahållande online av viktiga offentliga tjänster för unionens medborgare och företag.

(b) 100 % av unionsmedborgarna har tillgång till sina patientjournaler (elektroniska patientjournaler).

(c) Minst 80 % av unionsmedborgarna använder en digital identifieringslösning (id-lösning).

(2) Kommissionen ska senast 2026 se över de digitala målen enligt punkt 1. Kommissionen ska lämna en rapport till Europaparlamentet och rådet om resultatet av översynen och ska lämna ett lagstiftningsförslag om ändring av de digitala målen enligt punkt 1 när den anser detta nödvändigt för att hantera teknisk, ekonomisk och samhällelig utveckling för en framgångsrik digital omställning i unionen.

KAPITEL 3

STYRNING: UPPFÖLJNINGS- OCH SAMARBETSMEKANISM

Artikel 5

Uppföljning av framstegen

(1) Kommissionen ska följa upp unionens framsteg mot de allmänna mål och digitala mål som fastställs i artiklarna 2 och 4. Kommissionen ska då förlita sig på Desi och ska för tillämpningen av detta beslut, i enlighet med artikel 25.2, fastställa nyckelutförandeindikatorerna för varje digitalt mål i en genomförandeakt. .

(2) Medlemsstaterna ska i god tid förse kommissionen med den statistik och de data som krävs för en effektiv uppföljning av den digitala omställningen och av graden av uppnående av de digitala målen enligt artikel 4. Detta ska innefatta relevant information om tillgången till och tillgängligheten för spektrum. I de fall då den relevanta statistiken från medlemsstaterna ännu inte är tillgänglig får kommissionen använda en alternativ datainsamlingsmetod, såsom studier eller direkt insamling av data från medlemsstaterna, i samråd med medlemsstaterna. Användningen av denna alternativa datainsamlingsmetod ska inte påverka Eurostats uppgifter i enlighet med kommissionens beslut 2012/504/EU[19].

[19] Kommissionens beslut 2012/504/EU av den 17 september 2012 om Eurostat (EUT L 251, 18.9.2012, s. 49).

(3) Kommissionen ska, i nära samarbete med medlemsstaterna, på unionsnivå fastställa beräknade utvecklingskurvor för uppnåendet av vart och ett av de digitala målen, och dessa ska tjäna som underlag för uppföljningen av de strategiska färdplanerna för det digitala decenniet. Kommissionen ska vid behov uppdatera en eller flera av dessa beräknade utvecklingskurvor mot bakgrund av den tekniska, ekonomiska eller samhälleliga utvecklingen.

(4) Medlemsstaterna ska i god tid förse kommissionen med den information som krävs för en effektiv uppföljning av framstegen i genomförandet av de principer som fastställs i [för in titeln på den högtidliga förklaringen].

Artikel 6

Lägesrapport om det digitala decenniet

(1) Kommissionen skall varje år överlämna en lägesrapport om det digitala decenniet till Europaparlamentet och rådet. Lägesrapporten ska vara en heltäckande rapport till kommissionen om framstegen med den digitala omställningen av unionen, där indexet för digital ekonomi och digitalt samhälle (Desi) ska ingå.

(2) I lägesrapporten om det digitala decenniet ska kommissionen göra en bedömning av framstegen med unionens digitala omställning utifrån de digitala mål som fastställs i artikel 4 samt av i vilken mån som de allmänna syften som avses i artikel 2 och de principer som fastställs i [för in titeln på den högtidliga förklaringen] uppfylls. Bedömningen av framstegen ska i synnerhet baseras på analysen och nyckelutförandeindikatorerna i Desi jämfört med de beräknade utvecklingskurvorna på unionsnivå och, om tillämpligt, på nationell nivå samt, i förekommande fall, på inrättandet av och framstegen vad gäller flerlandsprojekt.

(3) I lägesrapporten om det digitala decenniet får kommissionen rekommendera politiska strategier, åtgärder eller insatser som ska utföras av medlemsstaterna på de områden där framstegen varit otillräckliga för uppnåendet av de digitala mål som fastställs i artikel 4 eller där betydande luckor och brister har identifierats baserat på resultaten i lägesrapporten. Dessa rekommenderade politiska strategier, åtgärder eller insatser får i synnerhet inriktas på följande:

(a) Ambitionsnivån för de bidrag och initiativ som föreslås av medlemsstaterna, med sikte på att kollektivt uppnå de syften och mål som fastställs i artiklarna 2 och 4.

(b) Politiska strategier, åtgärder och insatser på medlemsstatsnivå och andra politiska strategier och åtgärder av potentiell gränsöverskridande relevans.

(c) Alla ytterligare politiska strategier, åtgärder och insatser som kan krävas i samband med justeringar av nationella strategiska färdplaner för det digitala decenniet.

(d) Samverkan mellan och enhetlighet för befintliga och planerade politiska strategier, åtgärder och insatser.

(4) Lägesrapporten ska beakta de gemensamma åtaganden som avses i artikel 8.4 liksom genomförandet av dessa.

(5) Lägesrapporten ska också innehålla information om framstegen i fråga om rekommenderade politiska strategier, åtgärder och insatser som avses i punkt 3 i

denna artikel och rekommendationer som antagits i enlighet med artikel 9 samt genomförandet av dessa.

(6) Lägesrapporten kan också omfatta en bedömning av behovet av ytterligare politiska strategier, åtgärder eller insatser som kan behövas på unionsnivå.

Artikel 7

Nationella strategiska färdplaner för det digitala decenniet

(1) Senast [*sex månader efter detta besluts ikraftträdande – exakt datum ska införas av Publikationsbyrån]* ska medlemsstaterna till kommissionen lämna sina nationella strategiska färdplaner för det digitala decenniet, som ska vara förenliga med och bidra till uppnåendet på unionsnivå av de syften och digitala mål som fastställs i detta beslut. Medlemsstaterna och kommissionen ska beakta relevanta sektorsinitiativ och säkerställa förenlighet med dessa.

(2) Medlemsstaterna ska i sina nationella strategiska färdplaner för det digitala decenniet fastställa följande:

(a) De viktigaste genomförda, antagna och planerade politiska strategier, åtgärder och insatser som bidrar till de syften och digitala mål som fastställs i artiklarna 2 och 4.

(b) Nationella beräknade utvecklingskurvor som bidrar till relevanta digitala mål som är mätbara på nationell nivå.

(c) De effekter som väntas uppnås för varje digitalt mål till följd av de genomförda, antagna och planerade politiska strategierna, åtgärderna och insatserna.

(d) Tidpunkten för genomförandet av antagna och planerade politiska strategier, åtgärder och insatser samt en uppskattning av tidpunkten för när dessa politiska strategier, åtgärder och insatser väntas ha effekt vad gäller uppnåendet av de digitala målen.

(3) De politiska strategier, åtgärder och insatser som avses i led a ska avse uppnåendet av de syften och digitala mål i detta beslut där ett eller fler av det följande gäller den dag då de nationella strategiska färdplanerna för det digitala decenniet lämnas in eller då dessa färdplaner justeras:

(a) Det finns gällande unionsrätt eller nationell rätt som är direkt tillämplig.

(b) Ett eller flera åtaganden har gjorts beträffande antagandet av politiska strategier, åtgärder eller insatser.

(c) Finansiella medel har anslagits.

(d) Personalresurser har mobiliserats.

(e) De berörda nationella myndigheterna har allokerat eller tilldelat, eller åtagit sig att allokera eller tilldela, radiospektrumresurser.

(f) De utgör andra viktiga möjliggörande faktorer för syftena och de digitala målen.

(4) Medlemsstaterna ska tillhandahålla en allmän översikt över de investeringar som krävs för att bidra till de syften och digitala mål som fastställs i deras strategiska färdplaner för det digitala decenniet, samt en allmän beskrivning av källorna till dessa investeringar, inbegripet – i tillämpliga fall – planerad användning av unionsprogram och unionsinstrument. De nationella strategiska färdplanerna för det digitala decenniet kan innefatta förslag om flerlandsprojekt.

(5) Medlemsstaterna ska säkerställa att deras nationella strategiska färdplaner för det digitala decenniet beaktar de senaste landsspecifika rekommendationer som utfärdats inom ramen för den europeiska planeringsterminen. Justeringar av de nationella strategiska färdplaner för det digitala decenniet ska beakta rekommenderade politiska strategier, åtgärder och insatser enligt artikel 6.3 och rekommendationer som antagits enligt artikel 9.

(6) Kommissionen ska ge medlemsstaterna vägledning och stöd i utarbetandet av deras nationella strategiska färdplaner för det digitala decenniet, däribland om fastställandet på nationell nivå, när så är möjligt, av lämpliga beräknade utvecklingskurvor som effektivt kan bidra till uppnåendet av beräknade utvecklingskurvor på unionsnivå.

Artikel 8

Årligt samarbete mellan kommissionen och medlemsstaterna

(1) Medlemsstaterna och kommissionen ska ha ett nära samarbete för att identifiera sätt att åtgärda brister på de områden där framstegen varit otillräckliga för uppnående av ett eller flera av de digitala mål som fastställs i artikel 4 eller där betydande luckor eller brister har identifierats baserat på lägesrapporten om det digitala decenniet. Denna analys ska i synnerhet beakta medlemsstaternas olika kapacitet att bidra till en del av de digitala målen och risken att förseningar avseende vissa digitala mål kan ha en negativ inverkan på uppnåendet av andra digitala mål.

(2) Inom två månader från offentliggörandet av lägesrapporten om det digitala decenniet ska kommissionen och medlemsstaterna sträva efter att diskutera medlemsstatens preliminära iakttagelser, i synnerhet vad gäller politiska strategier, åtgärder och insatser som kommissionen rekommenderat i lägesrapporten om det digitala decenniet.

(3) Inom fem månader från offentliggörandet av lägesrapporten om det digitala decenniet ska de berörda medlemsstaterna till kommissionen lämna de justeringar av sina nationella strategiska färdplaner för det digitala decenniet bestående av politiska strategier, åtgärder och insatser som de avser att genomföra, inbegripet – i förekommande fall – förslag om flerlandsprojekt, för att främja framsteg på de områden som berörs av de digitala mål som fastställs i artikel 4 och för att uppfylla de syften som fastställs i artikel 2. Om en medlemsstat anser att inga åtgärder behövs och att dess nationella strategiska färdplan för det digitala decenniet inte behöver uppdateras ska den skriftligen motivera detta.

(4) När som helst under det årliga samarbetet får kommissionen och en eller flera medlemsstater göra gemensamma åtaganden, samråda med andra medlemsstater om politiska strategier, åtgärder eller insatser eller inrätta flerlandsprojekt i enlighet med artikel 12. Kommissionen eller en medlemsstat som har föreslagit en politisk strategi, en åtgärd eller en insats får också begära att en inbördes utvärdering inleds för specifika aspekter av denna politiska strategi, åtgärd eller insats och i synnerhet om

dess ändamålsenlighet för uppnåendet av ett specifikt digitalt mål. Resultatet av den inbördes utvärderingen får inkluderas i nästa lägesrapport om det digitala decenniet.

(5) Kommissionen ska sträva efter att informera medlemsstaterna om de rekommenderade politiska strategier, åtgärder och insatser som den avser att ta med i lägesrapporten om det digitala decenniet innan denna lägesrapport offentliggörs.

Artikel 9

Rekommendationer

(1) Om en medlemsstat underlåter att genomföra de lämpliga justeringarna av sin nationella strategiska färdplan för det digitala decenniet i enlighet med de politiska strategier, åtgärder eller insatser som rekommenderas av kommissionen i enlighet med artikel 6.3 och inte lämnar en tillfredsställande motivering, får kommissionen anta en rekommendation, inbegripet en särskild analys av hur denna underlåtelse skulle kunna påverka uppnåendet av detta besluts syften och digital mål.

(2) Den berörda medlemsstaten ska ta yttersta hänsyn till kommissionens rekommendation och när så är lämpligt justera sin nationella strategiska färdplan för det digitala decenniet inom tre månader. Om den berörda medlemsstaten inte anser sig behöva justera sin strategiska färdplan i enlighet med rekommendationen eller en betydande del av denna, ska den lämna en skriftlig motivering till kommissionen och offentliggöra den inom tre månader.

(3) Rekommendationerna ska utgöra ett komplement till de senaste landsspecifika rekommendationer som utfärdats inom ramen för den europeiska planeringsterminen.

(4) Om kommissionen kommer fram till att de nationella åtgärderna är otillräckliga och innebär att de syften och digitala mål som fastställs i detta beslut riskerar att inte uppnås i tid, får den föreslå åtgärder såsom lämpligt och utöva sina befogenheter enligt fördragen för att säkerställa ett kollektivt uppnående av dessa syften och mål.

(5) Om en medlemsstat kontinuerligt avviker från den nationella beräknade utvecklingskurvan under flera år, eller alternativt inte avser att anta korrigerande åtgärder enligt en tidigare rekommendation från kommissionen, får kommissionen inleda en riktad dialog med den berörda medlemsstaten och underrätta Europaparlamentet och rådet om detta.

(6) Kommissionen ska underrätta Europaparlamentet och rådet om varje rekommendation som antas i enlighet med denna artikel.

Artikel 10

Samarbete

(1) Kommissionen och medlemsstaterna ska ha ett nära samarbete för att genomföra de skyldigheter och uppgifter som fastställs i detta beslut. Därför får medlemsstater inleda en dialog med antingen kommissionen eller kommissionen och medlemsstaterna om varje fråga av betydelse för uppnåendet av de digitala målen och syftena. Kommissionen ska tillhandahålla alla lämpliga tekniska stödtjänster och expertkunskaper och ska organisera ett strukturerat utbyte av information och bästa praxis och samordning.

Artikel 11

Samråd med berörda parter

(1) Kommissionen ska ha ett nära samarbete med privata och offentliga intressenter, inbegripet arbetsmarknadens parter, för att samla in information och utarbeta rekommenderade politiska strategier, åtgärder och insatser för genomförandet av detta beslut.

(2) Medlemsstaterna ska samarbeta med privata och offentliga intressenter, inbegripet arbetsmarknadens parter, i linje med nationell rätt, när de antar sina nationella strategiska färdplaner för det digitala decenniet samt sina justeringar av dessa.

KAPITEL 4

RAM FÖR FLERLANDSPROJEKT

Artikel 12

Flerlandsprojekt

(1) Det allmänna syftet med flerlandsprojekt ska vara att främja att de digitala målen uppnås.

(2) Flerlandsprojekt ska ha ett eller flera av följande specifika syften:

(a) Förbättra samarbetet mellan unionen och medlemsstaterna vad gäller uppnåendet av det digitala decenniets syften.

(b) Stärka unionens tekniska spetskompetens och industriella konkurrenskraft när det gäller kritisk teknik, digitala produkter, tjänster och infrastrukturer som behövs för ekonomisk återhämtning och välstånd och för medborgarnas trygghet och säkerhet.

(c) Åtgärda unionens strategiska sårbarheter och beroenden längs de digitala försörjningskedjorna.

(d) Bredda spridningen och den bästa användningen av digitala lösningar i områden av allmänt intresse och den privata sektorn.

(e) Bidra till en hållbar digital omställning av samhället och ekonomin som gagnar alla företag och medborgare i hela unionen.

Bilagan omfattar en vägledande förteckning över tänkbara insatsområden där flerlandsprojekt som inriktas på dessa specifika syften skulle kunna inrättas.

(3) Minst tre medlemsstater ska delta i ett flerlandsprojekt.

(4) Tillämplig unionsrätt och nationell lagstiftning som är förenlig med unionsrätten ska fortsätta att gälla för flerlandsprojekt.

(5) Kommissionen får anta en rekommendation om inrättande av ett flerlandsprojekt eller bjuda in en medlemsstat att delta i ett flerlandsprojekt som uppfyller kraven i punkterna 1–3, med beaktande av framstegen i genomförandet av de nationella strategiska färdplanerna för det digitala decenniet och efterlevnaden av

kommissionens rekommenderade insatser. Kommissionen och medlemsstaterna får också inrätta eller ansluta sig till ett flerlandsprojekt som ett gemensamt åtagande.

Artikel 13

Urval och genomförande av flerlandsprojekt

(1) Med beaktande av förslagen om flerlandsprojekt i de strategiska färdplanerna för det digitala decenniet och gemensamma åtaganden ska kommissionen, i nära samarbete med medlemsstaterna, utarbeta och offentliggöra, som en bilaga till lägesrapporten om det digitala decenniet, de strategiska principerna och prioriteringarna för genomförandet av flerlandsprojekt samt en lägesrapport om de flerlandsprojekt som valts ut för genomförande vid tidpunkten för lägesrapportens offentliggörande.

(2) Alla unionsprogram och investeringssystem får, om det tillåts enligt de regler som anges i programmets rättsliga grund, bidra till ett flerlandsprojekt, beroende på de typer av insatser som krävs för att uppnå det avsedda målet.

(3) Andra enheter – offentliga eller privata – får bidra till flerlandsprojekt när så är lämpligt.

(4) Flerlandsprojekt får genomföras genom följande genomförandemekanismer:

(a) Gemensamma företag.

(b) Europeiska konsortier för forskningsinfrastruktur.

(c) Unionens byråer.

(d) Självständigt av de berörda medlemsstaterna.

(e) För att främja genomförandet av viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse enligt artikel 107.3 b i fördraget.

(f) Europeiska konsortier för digital infrastruktur i enlighet med kapitel 5 i detta beslut.

(g) Andra lämpliga genomförandemekanismer.

Artikel 14

Accelerator för flerlandsprojekt

(1) Till följd av kommissionens rekommendation enligt artikel 12.5, gemensamma åtaganden eller på begäran av de deltagande medlemsstater, ska kommissionen samordna genomförandet av flerlandsprojekt, i sin funktion som accelerator.

(2) I det första samordningssteget offentliggör kommissionen en inbjudan att anmäla intresse som riktas till alla medlemsstater. Denna inbjudan att anmäla intresse ska syfta till att fastställa om en medlemsstat avser att delta i flerlandsprojektet och vilka finansiella eller andra bidrag den avser att tillhandahålla.

(3) I det andra samordningssteget ska kommissionen, om minst tre medlemsstater uttrycker intresse för ett flerlandsprojekt och samtidigt föreslår finansiella eller andra åtaganden för projektet, och efter att ha samrått med alla medlemsstater, ge vägledning om valet av lämplig genomförandemekanism, om finansieringskällor och kombinationen av sådana inom projektet, samt om andra strategiska aspekter som rör genomförandet av projektet. Kommissionen får också på eget initiativ föreslå de

deltagande medlemsstaterna att den ska samordna ett flerlandsprojekt i enlighet med de steg som beskrivs i punkterna 2 och 3.

(4) Kommissionen får ge vägledning om inrättandet av ett nytt Europeiskt konsortium för digital infrastruktur, i enlighet med artikel 15.

(5) Kommissionen ska stödja genomförandet av flerlandsprojekt genom att, såsom lämpligt, tillhandahålla de tjänster och resurser som avses i artikel 10.

KAPITEL 5

EUROPEISKT KONSORTIUM FÖR DIGITAL INFRASTRUKTUR

Artikel 15

Syften och status för ett europeiskt konsortium för digital infrastruktur

(1) Medlemsstaterna får genomföra ett flerlandsprojekt genom ett europeiskt konsortium för digital infrastruktur (*Edic-konsortium*).

(2) Ett Edic-konsortium ska vara en juridisk person från och med dagen för ikraftträdandet av kommissionens beslut enligt artikel 16.3 a.

(3) Ett Edic-konsortium ska i varje medlemsstat ha den mest vittgående rättskapacitet som tillerkänns juridiska personer enligt den nationella lagstiftningen. Konsortiet får särskilt förvärva, äga och avyttra lös och fast egendom och immateriella rättigheter, ingå avtal samt föra talan inför domstolar och andra myndigheter.

(4) Ett Edic-konsortium ska ha ett stadgeenligt säte som ska ligga på en medlemsstats territorium.

Artikel 16

Inrättandet av ett Edic-konsortium

(1) Medlemsstater som ansöker om att inrätta ett Edic-konsortium (*sökandena*) ska lämna en ansökan till kommissionen. Ansökan ska inges skriftligen och innehålla följande:

(a) En begäran till kommissionen om inrättande av Edic-konsortiet.

(b) Förslag till stadgar för Edic-konsortiet.

(c) En teknisk beskrivning av det flerlandsprojekt som ska genomföras genom Edic-konsortiet.

(d) En förklaring från värdmedlemsstaten som erkänner Edic-konsortiet som ett internationellt organ i den mening som avses i artiklarna 143 g och 151.1 b i rådets direktiv 2006/112/EG[20] och som en internationell organisation i den mening som avses i artikel 12.1 b i rådets direktiv 2008/118/EG[21], från och

[20] Rådets direktiv 2006/112/EG av den 28 november 2006 om ett gemensamt system för mervärdesskatt (EUT L 347, 11.12.2006, s. 1).

[21] Rådets direktiv 2008/118/EG av den 16 december 2008 om allmänna regler för punktskatt och om upphävande av direktiv 92/12/EEG (EUT L 9, 14.1.2009, s. 12).

med inrättandet. Begränsningarna och villkoren för undantagen enligt dessa bestämmelser ska anges i ett avtal mellan Edic-konsortiets medlemmar.

(2) Kommissionen ska bedöma ansökan, med beaktande av detta besluts syften och praktiska överväganden kopplade till genomförandet av det flerlandsprojekt som ska genomföras av Edic-konsortiet.

(3) Kommissionen ska, med beaktande av resultaten av den bedömning som avses i punkt 2 och i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 25.2 anta ett av besluten nedan i form av genomförandeakter:

(a) Inrättande av Edic-konsortiet efter att kommissionen har slagit fast att det har uppfyllt de krav som fastställs i detta kapitel.

(b) Avslag på ansökan, om kommissionen anser att de krav som fastställs i denna förordning inte uppfylls, inbegripet att den förklaring som avses i artikel 16.1 d saknas. I sådana fall får medlemsstaterna ändå bilda ett konsortium genom en överenskommelse men det får inte bära namnet Edic-konsortium eller utnyttja den genomförandesstruktur som fastställs i detta kapitel.

(4) Det beslut som avses i punkt 2 ska meddelas sökandena. Om ansökan avslås ska sökandena ges klar och tydlig motivering till avslaget.

(5) Beslutet om inrättande av ett Edic-konsortium ska offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*.

(6) De viktigaste delarna av Edic-konsortiets stadgar enligt artikel 19.1 a och c och, om tillämpligt, som finns i ansökan ska bifogas beslutet om inrättande av ett Edic-konsortium.

Artikel 17

Medlemmar

(1) Edic-konsortiets medlemmar ska omfatta minst tre medlemsstater. Endast medlemsstater som tillhandahåller ett finansiellt eller annat bidrag ska vara medlemmar i Edic-konsortiet med rösträtt.

(2) Efter antagandet av ett beslut om inrättande av ett Edic-konsortium får andra medlemsstater när som helst ansluta sig som medlemmar på rättvisa och rimliga villkor som anges i stadgarna.

(3) Medlemsstater som inte tillhandahåller ett finansiellt eller annat bidrag får ansluta sig till Edic-konsortiet som observatörer utan rösträtt.

(4) Ett Edic-konsortium får vara öppet för deltagande av andra enheter än medlemsstater, exempelvis internationella organisationer och privata enheter, såsom anges i stadgarna. Om så är fallet ska medlemsstaterna gemensamt inneha majoriteten av rösträtterna i medlemsförsamlingen oavsett storleken på bidragen från andra enheter än medlemsstaterna.

Artikel 18

Styrelseformer

(1) Ett Edic-konsortium ska ha minst följande två organ:

(a) En medlemsförsamling som består av medlemsstaterna, andra enheter enligt artikel 17.4 och kommissionen och som är det organ som har fullständiga beslutsbefogenheter, däribland vad gäller antagandet av budgeten.

(b) En direktör, som utses av medlemsförsamlingen, som Edic-konsortiets verkställande organ och rättsliga företrädare.

(2) Kommissionen ska delta utan rösträtt i överläggningarna i medlemsförsamlingen. I de fall då ett centralt förvaltat unionsprogram bidrar finansiellt till ett flerlandsprojekt ska kommissionen emellertid ha vetorätt i medlemsförsamlings beslut.

(3) Edic-konsortiets stadgar ska omfatta särskilda bestämmelser om styrelseformerna, inom ramen för de krav som anges i punkterna 1 och 2.

Artikel 19

Stadgar för Edic-konsortier

(1) Ett Edic-konsortiums stadgar ska innehålla åtminstone följande uppgifter:

(a) En förteckning över medlemmar och observatörer och förfarandet för ändring av medlemskap och representation, som ska iaktta icke-deltagande medlemsstaters rätt att ansluta sig till ett Edic-konsortium.

(b) En detaljerad beskrivning av flerlandsprojektet, medlemmarnas uppgifter, om tillämpligt, och en vägledande tidsplan.

(c) Stadgeenligt säte och namn.

(d) Medlemmarnas rättigheter och skyldigheter, inbegripet skyldigheten att bidra till budgeten.

(e) Rösträtter.

(f) Regler om äganderätt till infrastruktur, immateriella rättigheter och andra tillgångar, såsom tillämpligt.

(2) Ändringar av stadgarna ska omfattas av det förfarande som avses i artikel 16.

Artikel 20

Ansvar

(1) Ett Edic-konsortium ska vara ansvarigt för sina skulder.

(2) Medlemmarnas ekonomiska ansvar för Edic-konsortiets skulder ska begränsas till deras respektive bidrag till konsortiet. Medlemmarna får i stadgarna ange att de tar på sig ett fast ansvar utöver sitt respektive bidrag eller ett obegränsat ansvar.

(3) Unionen ska inte vara ansvarig för konsortiets skulder.

Artikel 21

Tillämplig lag och behörig domstol

(1) Inrättande av ett Edic-konsortium och dess funktionssätt ska styras av

(a) unionsrätten, i synnerhet detta beslut,

(b) lagstiftningen i den stat där Edic-konsortiets har sitt stadgeenliga säte när det gäller frågor som inte, eller endast delvis, regleras av de rättsakter som avses i led a, och

(c) stadgarna och genomförandebestämmelser för dessa.

(2) Utan att det påverkar de fall där Europeiska unionens domstol har behörighet enligt fördragen, ska lagstiftningen i den stat där Edic-konsortiet har sitt stadgeenliga säte fastställa vilken domstol som är behörig att lösa tvister mellan medlemmarna i förhållande till Edic-konsortiet, mellan medlemmarna och Edic-konsortiet och mellan Edic-konsortiet och tredje parter.

Artikel 22

Avveckling

(1) I stadgarna ska fastställas vilket förfarande som ska följas vid upplösning av Edic-konsortiet efter ett beslut av medlemsförsamlingen. Upplösningen kan medföra att verksamheten överflyttas till en annan juridisk person.

(2) Det är insolvensbestämmelserna i den stat där Edic-konsortiet har sitt stadgeenliga säte som ska tillämpas ifall ett Edic-konsortium inte kan betala sina skulder.

Artikel 23

Rapportering och kontroll

(1) Ett Edic-konsortium ska sammanställa en årlig verksamhetsrapport som innehåller en teknisk beskrivning av dess verksamhet och en finansiell rapport. Verksamhetsrapporten ska godkännas av medlemsförsamlingen och överlämnas till kommissionen. Den ska offentliggöras.

(2) Kommissionen får tillhandahålla rekommendationer om de frågor som omfattas av den årliga verksamhetsrapporten.

KAPITEL 6

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 24

Tillhandahållande av information

(1) På kommissionens begäran ska medlemsstaterna förse kommissionen med den information som den behöver för att fullgöra sina uppgifter enligt detta beslut, i synnerhet den information som krävs för genomförandet av artiklarna 7, 8 och 9. Den information som kommissionen begär ska vara anpassad till vad som behövs för att den ska kunna fullgöra sina uppgifter. Om den information som tillhandahålls hänför sig till information som tidigare lämnats av företag på begäran av en medlemsstat, ska de berörda företagen informeras om detta.

Artikel 25

Kommitté

(1) Kommissionen ska biträdas av en kommitté (*kommunikationskommittén*). Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.

(2) När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas, med beaktande av artikel 8 i den förordningen.

Artikel 26

Ikraftträdande

(1) Detta beslut träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Utfärdat i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar	*På rådets vägnar*
The President	*Ordförande*